

Debesuota, dieną 75°, naktį 60.
Saulė teka 6:27, leidžiasi 7:06.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540
Lithuanian Edition

Chicago, Ill. — Pirmadienis, rugsėjo-September 13 d., 1971 m.

Kaina 15c

215

MĖNULYJE SUDUŽO SOVIETŲ ERDVĖLAIVIS

KIEK NORĖTUMĖT TURĖTI VAIKŲ?

Sovietų Sąjungos Maskvoje leidžiamas statistikos biuletenis, ("Vestnik Statistiki, Nr. 6, 1971) išsuntinėjo 60,852 anketas moterims ir gavo 38,602 atsakymus. Norėta patirti moterų nuomones apie geriausią ir laukiamą vaikų skaičių šeimoje. Lietuvos moterys gavo 750 anketų, atsiliepė 442, t. y. 58.9%. Latvių atsiliepė 58.2%, estų — 69.1%, o gruzinų tik 36.5%. Tai mažiausias atsiliepusių skaičius.

Pagal atsiliepimus dėl norimos idealios šeimos buvo pateikti klausimai, pažymėti "0, 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir daugiau vaikų".

Visoje Sovietijoje visai nenorinčių turėti vaikų pasisakė tik 0.4%, Latvijoje ir Estijoje visai tokių nebuvo. Po vieną vaiką turėti pasisakė Sovietijoje — 1.5%, Lietuvoje — 1.8%, Latvijoje — 2.2%, Estijoje — 0.8%. Po du vaikus turėti pasisakė Sovietijoje — 41%, Lietuvoje — 42%, Latvijoje — 49.8%, Estijoje — 35.5%. Po tris vaikus pasisakė Sovietijoje — 39.4%, Lietuvoje — 39%, Latvijoje — 40%, Estijoje — 53.5%. Po keturis vaikus turėti pasisakė Sovietijoje — 11.7%, Lietuvoje — 13.8%, Latvijoje — 5.6%, Estijoje — 9.4%. Po penkis vaikus turėti pasisakė Sovietijoje — 2.9%, Lietuvoje — 2.5%, Latvijoje — 2.9%, Estijoje — 2.5%. Po šešis ir daugiau vaikų turėti pasisakė Sovietijoje 3.1%, Lietuvoje — 0.7%, Latvijoje — 0.9%, Estijoje — 0.2%, Kirgizijoje — 16.7%, Armėnijoje — 14.4%, Turkmėnijoje — 19.8%, Tadžikijoje — 18.8%, Azerbeidžane — 22.7% ir Uzbekijoje — 25.4%.

Vidutiniškai imant, Sovietijos moterys laiko 2.89 vaikų — idealia šeima, Lietuvos — 2.74; Latvijos — 2.60; Estijos — 2.69; Ukrainos — 2.63; Gruzijos — 3.95; Azerbeidžano 4.52; ir Uzbekijos — 4.55% (E)

Ilgų plaukų problema Lietuvoje

Ilgų plaukų problema susirūpinę ir Lietuvos gyventojai. "Komj. Tiesa" š. m. liepos 14 d. paskelbė savo bendradarbių A. Matekūnaitės ilgą straipsnį apie istorinę vyrų šukuosenų evoliuciją, senovę pradedant ir 20 amžiumi baigiant. Padaryta išvada: jei to klausimo nesugebėjo išspręsti tūkstantmečiai, gal paliksime ir mes jį galutinai neišspręstą. Autorės žodžiais, "galų gale ne vien šukuosena apsprendžia asmenybę".

Šukuosenos klausimus svarstyti privertė du laikraščio redakcijos gauti laiškai. Viename jų V. Staršinos, Kapsuko (Marijampolės) gyventojas, pasisakė už ilgus plaukus. Kitas gi, V. Raginis iš Pasvalio, skundėsi: "Kai praeini miesto, o ypač priemiesčio gatvėmis, negali atsisitebėti jaunimui. Jauni pusvyriai — barzdoti, jų plaukai užgulę pečius. Nejaugi mūsų jaunimas ima pavyzdžius iš laukinių? Ar galima iš šmėklų sukurti didvyrius? Jaunimas žengia į prarajos bedugnę. Mūsų jaunimas turi mesti šunkelius..." A. Matekūnaitė gi savo "istoriniame išvedžiojime" pateikė ir antrąją: O jeigu (paseksime) senelių taku? (E)

NEW DELHI. — Šiaurinėje Indijoje patvino Gango upė, apie 35,000 turėjo palikti namus, žuvusių skaičius siekia 300.

IŠ VISO PASAULIO

TEL AVIVAS. — Izraelio gynėba numušė prie Suezio kanalo Egipto naikintuvą-bombonešį, kuris skrido per izraelitų pozicijas. Tai rimtas incidentas Egipto-Izraelio karo paliaubose. Izraelis tvirtina, kad tai jau 40-tas Egipto lėktuvas, skridęs Izraelio valdomoje Suezio kanalo pusėje per paskutinius metus. Jau 17 kartų izraelitai šaudė į Egipto lėktuvus, tačiau tik šį kartą pataikė.

MASKVA. — Šiandien vidurdienį Maskvoje laidojamas buvęs partijos vadas ir premjeras Nikita Chruščiovas. Jis laidojamas Novodeviči kapinėse, kur ilsi daug sovietų valdininkų ir partiečių.

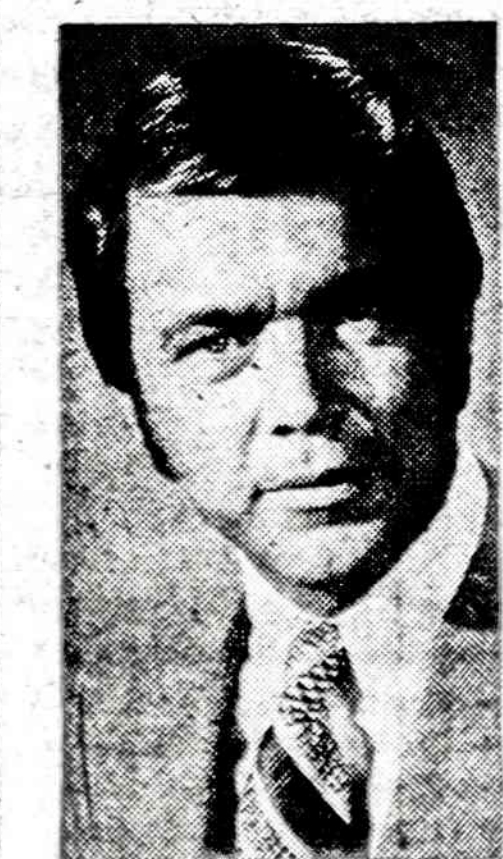
JERUZALĖ. — Izraelio kariuomenės štabo viršininkas Haim Bar-Lev pareiškė per radiją, kad Izraelis yra pasirėngęs arabų puolimui. Izraelio strategija naujame kare busianti sėdėti savo pozicijose ir gintis. Būsią daromi puolimai ir užfrontėje, tačiau Izraelis nenorės daugiau arabų žemių, jis tik gins tas, kurias dabar turi užėmęs.

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė pažadėjo Egiptui, kad Jungtinės Tautos jį remis Egipto poziciją debatuose dėl Viduriniųjų Rytų padėties.

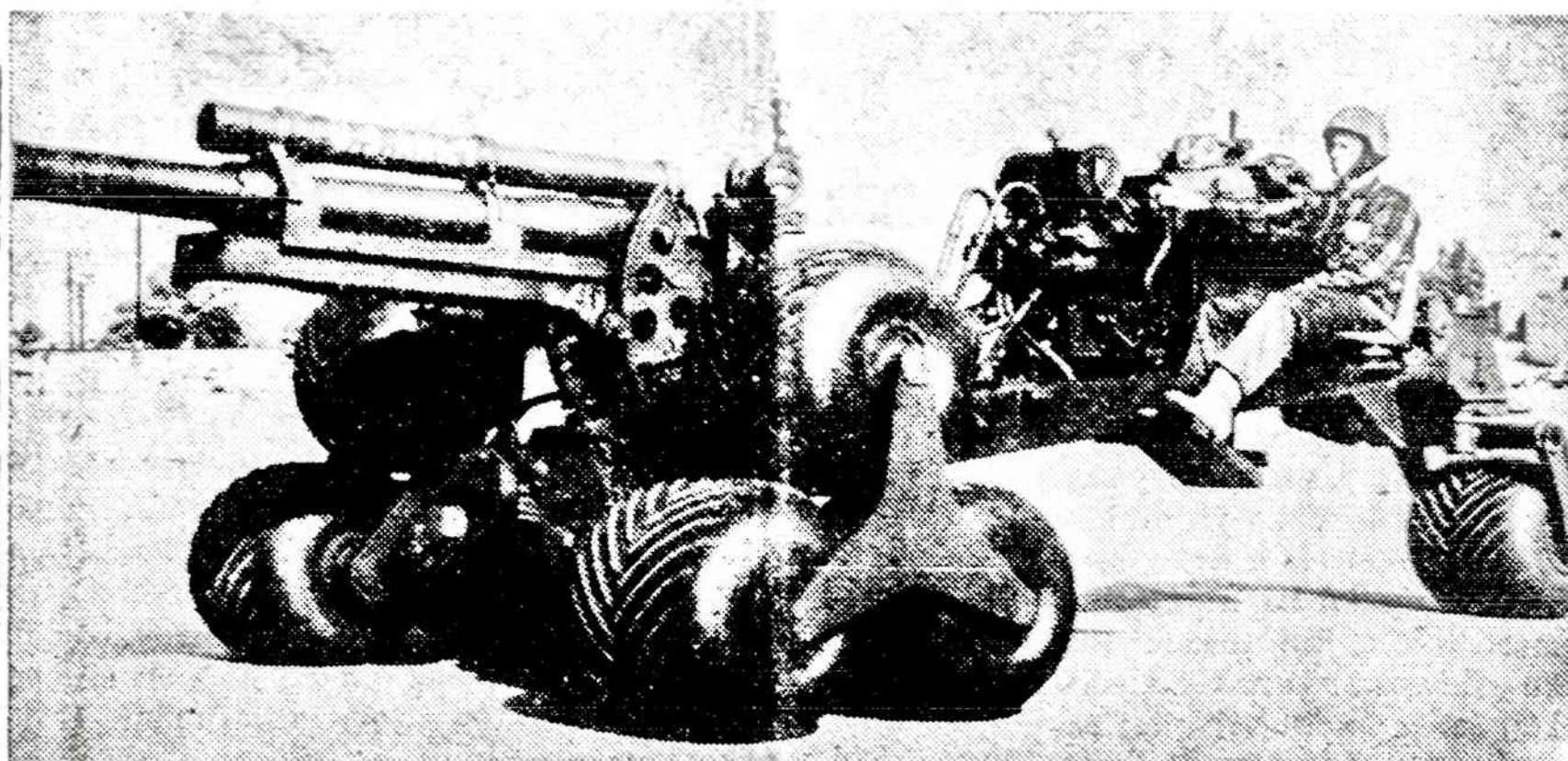
LENINGRADAS. — Sovietų Sąjungoje buvo šiltai priimtas Amerikos džiazio orkestras, vadovaujamas negro Duke Ellington. Pirmą koncertą jis davė Leningrade.

LONDONAS. — Britanijos, Airijos ir Šiaurinės Airijos premjerai nutarė susitikti svarstyti š. Airijos neramumų. Susitikimas turi įvykti dar prieš britų parlamento nepaprastą sesiją rugsėjo 22 d.

WASHINGTONAS. — Prezidentas paskyrė JAV delegaciją į Jungtinių Tautų asamblėją. Delegacijoje yra nuolatinis ambasadorius George Bush, jo pavaduotojas Christopher Phillips, Michigano kongr. Charles Diggers, Illinois — Edward Derwinski, ir prof. Daniel Moynihan iš Harvardo, buvęs prezidento patarėjas.

Filmų aktorius Chad Everett turėjo didelį pasisekimą televizijos "Medical Center" serijoje.

Nauja Amerikos 105 mm. patranka yra labai judri. Ją pagamino Lockheed Aircraft bendrovė. Patranka gali važiuoti per gilų dumblą, pelkęs ir nelygias, akmenuotas vietas.

MIRĖ NIKITA CHRUŠČIOVAS

MASKVA. — Šeštadienį Sovietų Sąjungoje mirė nuo širdies smūgio Nikita Chruščiovas. Korespondentai sužinojo apie jo mirtį iš privačių šaltinių, nes valdžia nieko oficialiai nepranešė. Užsienio reikalų ministerija patvirtino, korespondentų klausinėjama, šią žinią. Chruščiovas buvo 77 m. amžiaus. Jis jau anksčiau buvo turėjęs kelias širdies atakas ir gyveno ramų pensininko gyvenimą netoli Maskvos. Chruščiovas buvo paguldytas ligoninėn prieš keturias dienas ir mirė savo žmonos Ninos ir dukters Rados globoje.

Nikita Chruščiovas, mirus Staliniui, pradėjo dairytis į vyriausią diktatoriaus kėdę. Jis tuo metu buvo tik Maskvos partijos sekretorius. Įvairiomis kombinacijomis jis pašalino Stalino įpėdinį Malenkovą, pašalino galinę slapto milicijos vadą Beriją, pašalino Molotovą ir eilę kitų, pats pasiimdamas Sovietų Sąjungos komunistų partijos pirmojo sekretoriaus vietą. Po penkerių metų Chruščiovas nutstūmė nuo premjero vietos Bulganiną ir pats pasiėmė tą vietą, kartu likdamas ir pirmuoju partijos sekretoriumi. Sovietų Sąjungą jis valdė 10 metų iki 1964 m. spalio 14 d., kada jį politbiuras išmetė ir paleido į pensiją.

Didžiausias Chruščiovo atlikęs darbas buvo Stalino tikrojo veido atskleidimas sovietų žmonėms ir visam pasauliui. Chruščiovo nuopelnu laikomas ir šimtų tūkstančių Sibiro kalinių paleidimas iš Stalino stovyklų. Chruščiovas, pasmerkdamas Stalino kultą, jo terorą, atnešė Sovietų Sąjungą atmosferos palengvėjimą ir davė prispaustiems sovietų piliečiams viltį, kad sistema pasikeis. Greit paaiškėjo, kad ta sistema liko ta pati, kad teroras nesibaigė ir niekas iš tiesų nepasikeitė.

Chruščiovas savo valdžios metais daug važinėjo užsienyje. lankėsi ir Amerikoje, kur pargarsėjo savo išsišokimais Jungtinėse Tautos, kur jis batų daužė stalą.

Chruščiovas buvo savamokslis muzikas, labai energingas ir darbštus, kietas komunistas. Didele dėme jo valdymo laikotarpyje liko Vengrijos sukilimo kruvinas užgnaužimas, Berlyno sienos pastatymas. Prisimintini jo pareiškimai vakarų diplomatams — "Mes jus palaidosime". Jis dažnai mėgdavo girtis komunizmo pranašumu prieš kapitalizmą ir didžiausias smūgis jam buvo 1963 metų blogas sovietų derlius, po kurio jam teko pirkti iš kapitalistų kviečius.

Chruščiovas turėjo didelį pasisekimą įvairių šalių korespondentų tarpe, nes jis nebuvo šaltai diplomatiškas ar išdidžiai neprieinamas. Jo įvairiais prie-

Apdovanojo du mokslininkus

Lietuvos A. Tarybos Prezidiumas, ryšium su 70 m. amžiaus sukaktimi, du mokslininkus š. m. liepos mėn. apdovanojo "parlamento" Prezidiumo Garbės raštais. Apdovanojami: prof. P. Slavėnas ir inž. prof. St. Vabalėvičius. Vilniaus spaudoje P. Slavėnas iškeltas kaip atstovas negausios astronomų šeimos. Jis yra ir tarptautinių organizacijų, astronomų ir kitų, narys. Pokario metais išleistas dvi stambios P. Slavėno knygos — "Saulės sistema" ir "Žvaigždės".

Pagal "Tiesą" P. Slavėnas yra skaitęs ateistinio turinio pasidėjus "Zinijos" draugijoje ir net užsitarėvęs Lenino ordina. Būdinga, kad pagal "Tiesą" (liepos 21), "astronomijos pasiekimų propagavimas turi labai svarbią reikšmę, ugdant liaudies masėse materialistinę pasaulėžiūrą". Jei astronomija siejama su marksizmu, ką jau bekalbėti apie kitas mokslo šakas? (E)

Gintaro muziejus

Palangos gintaro muziejus (irengtas Tiškevičiaus buv. parko rūmuose) nuolat plečiamas. 1969 m. jis buvo gerokai pertvarkytas ir išplėstas. Atskiroje salėje parodomi įvairių dailininkų gintaro dirbiniai. Tačiau, kaip pastebima rug. 10 d. "Tiesoje", tame muziejuje dar daug ko pasigendama. Toks muziejus turėtų tapti ne tik meno, bet ir mokslo šventove. Dabar gi kai kurių eksponatų paaiškinimai yra nepakankamai moksliniai, gana ginčytini. Muziejui trūksta įvairių specialistų pagalbos. (E)

KAIRAS. — Egipte įvyko gyventojų referendumas dėl naujos konstitucijos, kuri duoda piliečiams daugiau laisvių, sulyginamą moterų teises su vyrų teisėmis.

žodžiais gausiai pajavairinti pareiškimai būdavo korespondentų godžiai gaudomi.

Jakubėno knyga

Lietuvoje išleista 1950 m. traškiškai žuvusio (gal nužudyto?) poeto Kazio Jakubėno knyga "Šimtas vyturėlių" (D. Tarabildienės iliustracijos), 30,000 egz. tiražas). Poetas dabar pristatytas, kaip "vienas žymiausių lietuvių vaikų poetas". Jau trečią kartą išleistas A. Bieliauskos romanas "Mes dar susitiksim, Vilma" (karo metu į Sovietų Sąjungą pasitraukusių lietuvių gyvenimas). (E)

Leidžia vertimus

Vilniuje neseniai išleisti kelių užsienio rašytojų knygų vertimai. Iš jų — minėtini: Roman Rolland'o "Colas Breugnon" romanas (vertė Juozas Urbšys).

Tai antrasis leidimas, skiriamas mokykloms. Kitoje, JAV rašytojos Shirley Grow knygoje — romane (vertė V. Churginaitė) pasakojama, pagal garsinimus spaudoje, apie "rasizmo varžomą pietinių Amerikos valstijų gyvenimą", dar vienoje, Australijos rašytojos D. Kjuzek, knygoje "Vien saulės negana" aprašomas Australijos gyvenimas po antrojo pasaulinio karo, "žemyną užplūdus emigrantams iš Europos". Pagaliau, išleistas ir Nobelio premijos laureato, japono J. Kavabata romanas, "Sniegynų šalis" (vertė Virginija Niparaitė). Kaip žinoma, svetimųjų rašytojų kūriniai parenkami versti dažniausiai, kuriuos parašė arba vadinamieji pažangūs rašytojai, arba toki, kuriuose iškeliama JAV ir kitur, kovos su priepaude ir pan. (E)

Cook apskrities prokuroras Edward Hanrahan pagarsėjo visoje Amerikoje, kai grand jury jį ir kitus 14 asmenų apkaltino samokslu trukdyti teisingumui. Byla atsirado po Juodųjų Panterų vadų čikagoje susisaujimo su policija prieš dvejus metus.

"LUNA 18" BESILEISDAMAS SUDUŽO

MASKVA. — Sovietų Sąjunga su apgailestavimu paskelbė, kad jos erdvėlaivis "Luna 18, nenusileido ant mėnulio, kaip buvo planuota, bet nukrito ir sudužo. Tasso pranešime kalbama apie sunkias topografines aplinkybes. Erdvėlaivis sudužo šeštadienį ir komunikacijos su juo nutrūko 10:48 val. ryto. Iš ankstyvesnių pranešimų sunku buvo spręsti, kokie buvo to erdvėlaivio tikslai. Manoma, kad jis turėjo nusileisti ant mėnulio, išgręžti žemėje skylę, paimti iš jos mėnulio medžiagos pavyzdžių ir vėl pasikėlus, turėjo sugrįžti į žemę.

Keičia "pramoninį Lietuvos žemėlapi"

Keičiamas pramoninis Lietuvos žemėlapis — šitai liepos 29 teigia "Komj. Tiesa". Iš tikrųjų, tai komentaras, skelbiamas ryšium su š. m. liepos mėn. vidury Vilniuje įvykusioje A. Tarybos sesijoje priimtu nutarimu "Dėl priemonių liaudies vartojamų prekių gamybai respublikoje toliau didinti ir jų kokybei gerinti..." Tai planai, kuriuos lengvoji, maisto pramonė ir vietinė pramonė vykdydamos 1971-1975 metais.

Dabar, šalia didžiųjų Lietuvos miestų, pramonės centrų, nurodyta ir dar keli būsimi centrai: Utena, Švenčionis, Šalčininkas, Varėna. Ką ir bekalbėti, gamybos būsių keleropai daugiau... Tai kartojama kiekvieną penkmetį pradedant.

O dėl planų, štai kas numatoma pastatyti: alaus darykla Utenoje, duonos gamykla Vilniuje (135 tonos per parą), vietinės pramonės srity — namų apyvokos metalo gaminių įmonė Varėnoje, siuvimo fabriką Švenčionyse, gaminių iš pūkų bei plunksnų šalininkuose, suvenyrų įmonę Panevėžyje ir t. t. (E)

Nauji žodynai

Vilniuje šių metų pabaigoje ir kitais metais numatoma išleisti visą eilę naujų žodžių ar pakartoti bei papildyti seniau išleistus. Vilniškė "Elta" paskelbė, kad baigtas sudaryti "Dabartinės lietuvių kalbos žodynas". Jis bus trečdaliu didesnis už išleistą 1954 metais. Taip pat paruoštas stambus anglų-lietuvių kalbų žodynas (16 autorinių lankų). Numatoma paskartoti 1963 m. išleistą vokiečių-lietuvių kalbų žodyną, taip pat paruoštas bei suredaguotas prancūzų-lietuvių kalbų žodynas, tačiau jo atspausdinimo dar teks palaukti. Ruošiamas latvių-lietuvių kalbų žodynas bei lenkų-lietuvių kalbų žodyno antroji laida. Galvojama ir apie atvirkštinius — lietuvių-vokiečių, lietuvių-anglų ir kt. žodynus.

Jei apie tokius žodynus tik galvojama, tai lietuvių-rusų kalbų žodynas skubiai ruošiamas, jis netrukus pasirodys, nes jo laukiama, girdi, ne tik pas mus, bet ir užsieny. Paruoštas spaudai medicinos terminų žodyno rankraštis — jame terminai pateikiami lotynų, lietuvių ir, žinoma, rusų kalbomis. (E)

— Okup. Lietuvoje veikia 194 saugomi parkai. "Komj. Tiesoje" (liepos 8) gi rašoma: "...iš jų tik nedaugelis tvarkomi be priekaištų. Kituose, žiūrėk, užželia takai, didėja senų medžių drebes, rasime savavališkų statinių, kai kur ganomi gyvuliai..."

Šis nepasisekimas yra jau antras iš eilės sovietų erdvės tyrinėjimuose. Birželio 30 d. iš erdvės sugrįždami erdvėlaivyje užtroško trys rusų astronautai. Iki šiol mėnulio programoje daugiausia pasisekė buvo "Luna 17, bandymas, nes erdvėlaivis nuvežė į mėnulį automatinį "Lunochodą", kuris važinėja po mėnulį ir siunčia radio bangomis pranešimus sovietų mokslininkams.

"Luna 18" buvo paleistas rugsėjo 2 d. Erdvėlaivis mėnulio orbitoje skraidė kelias dienas ir padarė 54 apskriejimus, leisdamasis vis žemyn prie mėnulio.

Britai balsuos už Kinijos priėmimą

LONDONAS. — Britų užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad Britanija balsuos už komunistinės Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas. Kartu britai kritikuoja Amerikos "žaidimą" su dviejų Kinijų idėja. Britanija galvoja, kad įsileidus Kiniją, Tautinės Kinijos kelias yra tik vienas — pasitraukti iš Jungtinių Tautų, paliekant Pekino vyriausybei Jungtines Tautose visas kinas atstovavimo teises, įskaitant ir dalyvavimą Saugumo Taryboje.

Amerikos nauja politika prileidžia, kad Pekiną įsileidus, Jungtinėse Tautos turėtų pasilikti ir Formozos atstovai. Britanija sako, kad tokia išeitis yra neloģiška ir prieštarauja JT taisyklėms.

Tailandijos vyriausybė irgi paskelbė, kad Tailandija balsuos už Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas.

Lietuvos Mokslų Akademijos nariai

Lietuvoje paskelbti kandidatų į Lietuvos Mokslų Akademijos tikruosius narius (akademikus) ir narius korespondentus. Tų kandidatų sąrašas paskelbtas "Tiesoje", liepos 23 d. Kandidatų į akademikus pasiūlyta trys: prof. dr. V. Statulevičius (matematika), prof. dr. Leonas Kairiūkštis (miškininkystė) ir prof. dr. J. Gaudrimas (menotyra). Kandidatų į narius korespondentus pasiūlyta keturiolika: dr. B. Grigelionis (matematika), prof. dr. J. Mockus (kiškininkystė), prof. dr. B. Styras (eksperimentinė fizika), prof. dr. J. Viščekas (eksperimentinė fizika), prof. dr. R. Viščomirskis (elektrochemija), prof. dr. A. Prokopčikas (fizinė chemija), prof. dr. P. Sadauskas (veterinarija), doc. L. Rastekienė (biokemija), doc. R. Šarmaitis (istorija), dr. G. Zimanas, buvęs "Tiesos" vyr. redaktorius (filosofija), prof. dr. R. Kulikauskienė (archeologija), pagaliau, trys mokslininkai, lietuvių kalbos tyrinėtojai: K. Ulvydas, prof. dr. V. J. Mažulis ir prof. dr. Z. Zinkevičius. (E)

LIETUVŲ BENDRUOMENĖS KELIUOSE

Besiorganizmojančios Pasaulio Lietuvių Bendruomenė buvo skelbiama ir kalbama, kad LB yra visuotinė. Ar nori, ar ne, pagal savo prigimtį vistiek esit bendruomenės narys. Atseit, bendruomenė yra maždaug tas pat, kas ir tauta.

Pradžioje visus lietuvius norėta suburti į vieną savą organizaciją, kurioje kiekvienas jautųsi kaip savo šeimoje. Nepasisekė. Pirmiausia nepasisekė pritraukti senai čia gyvenančių ir čia gimusių lietuvių bei jų organizacijų. Ir naujai atvykusius, toli gražu, ne visus patraukė. Toliau ta bendruomenė dar labiau skaldoma ir silpninama. Priežasčių yra kelios, kurios ir mūsų spaudoje ne kartą buvo gvildintos. Svarbiausia bus bene ta, kad LB vadovybė pakliuvo keli žmonės, kurie siekia savo asmeninių ir savo siauros grupės interesų. Jie nori būti didelės organizacijos vadais, bet tam neturi ne tik sugebėjimo, bet ir paprasčiausio takto. Vietoj rūpinis Bendruomenės reikalais, jie griebiasi griauti jau gerai veikiančias, turinčias ilgą patirtį ir net tradicijas, mūsų bendrines organizacijas, kaip Alta ir Vilka.

Labai smarkius reksniai jau anais metais pasireiškė Kalifornijoje: Visaip, jie mėgino. Siūlė net Alta centro perkelti į Kaliforniją, atiduoti juį globai, kad jie galėtų jį galutinai sulikviduoti.

Isteigė ten ir Rezoliucijos remti komitetą, kuris rinko pinigų ir per kelis metus nieko ne nuveikė. Tiesa, JAV kongrese priimta viena rezoliucija, prie kurios priėmimo bene daugiasia prisidėjo kai kurie Altos žmonės. Nežinia, ar ta rezoliucija kada pajudės ir kokios to pajudėjimo bus pasekos, bet kai kurie su Alta ir Vilka kovotojai jai lietuvių visuomenėje nuolat kaisioja, tuo norėdami pabrėžti savo didelės veiklos nuopelnus. Gaila, kad tokia savo veikla jie sutrypė gražią LB idėją, iš visuomenės bendrijos padarydami tik mažą tam tikros grupelės organizaciją.

Kad kaip nors Alta sumenkintų, jie kartais net juokingų triukų griebiasi. Štai rugpjūčio 19 d. Drauge Br. Juška, tarp kitų naivių išvedžiojimų, gąsdina, kad Alta prarado jo dienos uždarbį ir talką. Dar klausimas ar tą jo dienos uždarbį ir talką Alta kada matė? Ten pat dar pagiria, kad LB apjungia pagrindines proto ir fizinės jėgas. Arba L. Augstys rugpjūčio 19 d. Drauge aprašydamas L. fronto bičiulių savaitę sako: kad kažkurių spauda priekaištauja, jog daug kur yra perdidelė Lietuvių fronto bičiulių itaka. Į tai dauguma atsakė, kad lietuvių fronto asmenys yra veiklūs, daugumai jų gerai pasirošę profesionalai ir kultūrininkai... Čia labai tinka priežodis — Kas su-

JAV gynybos departamente specialus dalinys kasdien sunaikina tonas slapty dokumentų. Jų maišai seržanto Lewis Raudtree yra sveriami ir siunčiami į specialų popieriaus malūną.

niui pakels uodegą, jei ne jis pats.

Vadinasi, žiūrėkite kas mes esame! Jūs ten nemokšos užsičiaupkite ir pasitraukite į šalį. Kad Altos ir Vilko vadovai su daktarų laipsniais ir dirba, nesigalėdami nei laiko, nei savo asmeninių lėšų, kad, reikalui ištikus, jie atsiranda ne tik Amerikoje, bet ir bet kurioje kitoje pasaulio šaly, tiems aukšto intelekto fronto bičiulių asmenims nieko nesako. Svarbiausias jų tikslas — vis pulti dirbančiuosius ir kaip papugoms vis kartoti, kad jie nesugeba dirbti; todėl jie nepasitraukia ir tiems fronto išminčiams neužleidžia vietos.

Ana rugsėjo 2 d. Drauge Br. Nainys ir vėl svačioja: „Alta pati nedirbdama Lietuvos laisvinimo darbo, jo neleidžia dirbti ir kitiems, ir nors ir nedirbdama, vistiek siekia vadovauti...“ Arba ten pat jau daugelį kartų kartota, vėl kartoją: „Lietuvos laisvinimo darbą ne tik gali, bet ir turi dirbti visi: Vilkas, Alta, Bendruomenė ir visi kiti, kas tik nori ir sugeba. Bendruomenė nesiekia vadovauti nei Vilkiui, nei Altai, nei nori juos įjungti į savo organizacinį rėmus“. Atrodo, lyg-jam kas draustų dėtis prie Lietuvos laisvinimo darbo. Bet ne čia katinas slepiasi. Kada Br. Nainys buvo JAV LB pirmininku, jis visus norėjo suvaryti į vieną kambarį. Nepasisekė dabar jau kalba apie atskirus rėmus.

Puldamas Alte dalyvaujančius susivienijimus Nainys klausia: „Kur ir kokios susivienijimo įsteigtos mokyklos dabar veikia, kokiais susivienijimo išleista vadovėliais naudojasi dabartinės lituanistinės mokyklos ir kokios susivienijimo įsteigos parapijos dar ir šandien tebėra lietuvių židiniai“. Na, ir nušneko žmogus. Juk tie visi darbai priklauso L. Bendruomenėi. Nejaugi jis juos norėtų primesti susivienijimams, o pats ir toliau painiotis po kojomis dirbančiams Altai ir Vilkiui.

Nemėgsta tie vyrai ir partijų. Ir kam tos visos partijos, kada yra viena labai išmoksintų, viską išmanančių kai kurių bičiulių partija... Tik jie išmano kaip viską tvarkyti. Tauta gali būti rami...

Kol toki ponai maišysis LB prysakyje, tai darnesnio tarp mūsų veiksmų bendradarbiavimo vargu begalima tikėtis. Savo veiksmais jie tik prisideda prie LB silpninimo. Juk dauguma aktyviųjų lietuvių, kurie remia Alta, yra ir LB nariai. Matydami tokią vadukų veiklą, jie į Bendruomenės organizaciją numoja ranka.

ALFONSAS NAKAS

Sulauksime Jūratės su Kastyčiu, jeigu...

Jeigu, kas?

Palaukite minutę.

Prieš keletą savačių Chicago Lietuvių Operos valdybos pirmininkas Vytautas Radžius man atsiuntė šviesaus lino viršais, aukso raidėmis išpuostą knygą. Tai muziko kompozitoriaus Kazimiero Viktoro Banaičio trijų veiksmų opera „Jūratė ir Kastytis“. Bronės Buivydaitės libretas, Nado Rastenio išverstas į anglų kalbą (abi kalbos eina kartu, lietuviškoji viršų angliškąsios).

Dvidešimt keturi romėniškais skaitmenimis numeruoti įžanginiai puslapiai (pavadinimas, leidėjų žodis, K. V. Banaičio portretas, jo biografija, libretto santrauka, veikėjų ir turinys (indeksas) lietuviškai, li-breto santrauka, veikėjų ir turinys angliškai). Ir 168 puslapiai operos gaidių su libretto tekstu, kaip sakytų, lietuvių ir anglų kalbomis. Gaidis ir žodžiai atspausdinti šviesiai, ryškiai. Tai vienas pačių gražiausių Mykolo Morkūno spausdintų darbų, už kurį šis vyras vertas pagyrimo ir premijos.

O pridėtam man laiške Vytautas Radžius porina: „Džiaugiamės, kad nors ir po dešimt metų, bet atlikome savo įsipareigojimą mumsiam kompozitoriui ir mūsų visuomenėi, kuri suaukojo pinigų“.

Kas jie, kurie prieš 10 metų pradėtą darbą atliko? Tai „Jūratės ir Kastyčio“ Operos Fondo valdyba, kurio pirminkė buvo Marija Rudienė, vicepirmininkai — dr. Vytautas Tauras, Jonas Jurkinas ir Aleksandras Kučūnas, sekretorius Vytautas Radžius, protokolų sekretorė Prudencija Bickienė, išdalininkas Stasys Baras, spaudos reikalų vadovas Vladas Butėnas, ir nariai — Alice Stephens, Kazys Ozelis, Jonas Zdanis.

Dabar ši knyga — „Jūratės ir Kastyčio“ operos klavyras — yra atiduotas į geras rankas. Dabar Chicago Lietuvių Opera pasiėmė didelį, sunkų uždavinį — „Jūratę ir Kastytį“ perkelti į operos sceną. Nebė naujią skelbimų, o kitų paskelbta pakartojų, jog C. L. Opera darbą jau pradėjo.

O minimas komitetas nesi-

jaucia darbo užbaigęs tol, kol tikrai visuomenės operos nepamatys, neišgirs. Pastatymas numatytas ateinančių pavasarį, taigi, iki jo tik trumpa šalta žiema. Jeigu kiekvienos operos pastatymas kainuoja dešimtimis tūkstančių dolerių, tai šioji kainuos apie aštuonius tūkstančius daugiau, nes skantis didžiausias darbas prieš akis — orkestracija, kuriai kaip tik maždaug aštuonių tūkstančių reikia.

Per 16 C. L. Operos gyvavimo metų, savąja lietuvišką operą pamėgo tūkstančiai žmonių. Visi piktieji kritikai, anksčiau ugnimi spiaudę, šaukdami, jog „daug kainuojančios operos mums nereikia“, baigia nutilti. Gal ne todėl, kad jie būtų nuomonę pakeitę, bet to dėl, kad publika, išpirkdama bilietus, ir mecenatai sudėdami šimtus, jiems burnas užčiaupia. Jei dar randa kiek pritarėjų, tai tik tie kritikai, kurie, bardami už tarptautinių operų statymą, vis siūlo statyti lietuviškas. Visi žinome, kad lietuviškųjų labai jau nedidelis skaičius randasi ir Kas-

met vistiek jų neturėtume. C. L. Operos vadovybė labai protingai daro, lietuvišką operą įterpdama ypatingomis progomis, kas keleri metai. Kaip kartas 1972-ji metai, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Antrojo kongreso metai, ir yra tie ypatingieji, su lietuviškosios operos pastatymu.

Neabejoju, kad kainos šios operos bilietams bus truputį brangesnės. Neabejoju ir tuo, kad minėtas komitetas skels aukų vajus. Galbūt, aukų bus prašoma ne tik iš Chicago lietuvių, kaip tatai daroma buvo praityje, bet ir iš kitų miestų tautiečių, ypač iš detroitiečių ir clevelandiečių. Jeigu būtų mus kreipiamasi, manau, ne

vienas operos mėgėjas neatstakys paaukoti. Manding. „Jūratės ir Kastyčio“ orkestracijai turėtų lėšų suteikti ir Lietuvių Fondas. Juk kultūros labui jis yra kuriamas, statomas, auginamas. Kultūros labui jis jau dabar gražią palikany sumą kasmet pakloja. Argi lietuviška opera, lietuvių publika, lietuviškai dainuojama, nėra lietuviškos kultūros apraish? Atsakymas čia tik vienas: Taip, grai.

Tiek pradžiai tenorėjau pasakyti. Ir, grįždamas prie pavadinimo, užbaigti: „Jūratės ir Kastyčio“ tikrai sulauksime, jeigu bus pinigų. Jeigu bus pinigų mažų, ir pinigų didelių, pagal kiekvieno kišenę.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai atvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...
S. Petersonienė.

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami: ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perliū, ir žemčiūgų, mūsų mažiesiems bei jaunimui.

1. N. Butkienė, VELYKU PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVI NUKES, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda: Frankienė-Vaitkevičienė, SKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasys Vanaigaitis - Petersonienė, LAUME DAUME. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. R. Spalis, GATVĖS BERNIUKO NUOTYKIAI. Apsaka jaunimui ir senimui. Dail. A. Trinkūno viršelis ir iliustracijos. Išleido Dr. Vydo Fondas, 528 psl. Kaina 4 dol.

7. Juozas Švalistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams: iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių, iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puius 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eilėuotai padaviniai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Delto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą, jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

POEZIJOS VEIKALAI

Amžina tautos dvasia,
Laimink mūsų siekį —
Vėl gyvenki mumsyse,
Giesmėje skambėk.

Vincas Jonikas

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį smėgą liepia lazdynui išsikeisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkalio medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamazu įveda į gamtos vaizdą ir garų stebuklus. Dramatiškai, besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose sveja, juokaujanti ir verkią poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gėmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - Vaitkevičienė, ŽVAIGŽDŲ NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—.

2. Jurgis Baltrušaitis, ZEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. \$2.00.

3. Bernardas Brazdionis, DIDŽIOJI KRYŽKELĖ. Eilėraščiai, 112 psl. Kaina \$1.00.

4. Kazys Bradūnas, SIDABRINIS KAMANOS. Premijuotas poezijos rinkinys, 95 psl. \$2.00.

5. Burky Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.

6. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VĖTROJE. Eilijų rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.

7. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.

8. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.

9. Pranas Kozulis, DULKĖS EZERE. Eilės, 62 psl. \$0.75.

10. Pranas Naujokaitis, AUKSINIAI RAGELIAI. Lyrika, 64 psl. \$2.00.

11. Alė Rūta - Nakaitė, BE TAVES. Poezija, 133 psl. \$2.00.

12. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ ŠVENTĖ. Eilėuotai pasakojimai apie 3 šventintas lietuviškas senovės laikais su autoriaus iliustracijomis: \$5.00.

13. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko „Anykščių Šilės“, vertimas, 42 psl. \$2.00.

14. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 96 psl. \$1.00.

15. Stasys Santveras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.

16. Stasys Santveras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 162 psl. \$2.50.

17. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėuotai kūrinių rai, 92 psl. \$1.00.

18. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.

19. Eugenijus Guodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.

20. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.

21. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.

22. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.

23. Urilutė Zmaitienė, SUVALKIEČIŲ VESTUVĖS. Su trumpu jų aprašymu ir gausybe dainų, 80 psl. \$2.50.

24. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujių raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderį.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Good intentions never saved a penny.

It takes a commitment to save money. To your family, to the future. And maybe to your country. Good intentions just aren't enough.

That's why the Payroll Savings Plan works so well. It's a way of saying "I'm committed."

And it's almost effortless. All you do is sign up once, where you work. Then the amount you specify is automatically set aside from your check each payday and put into U.S. Savings Bonds. You have automatic saving power.

After all, it's hard to spend money you don't touch.

Oh, you'll touch it someday. For that house, or dream vacation, or for your kids' college education.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for B Bonds, 5 1/2% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra 1/2%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

So think it over. The Payroll Savings Plan. It's a small effort, but it's a big commitment. For you and your country.

Take stock in America. With higher paying U.S. Savings Bonds.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

LIETUVIO GYDYTOJO VAIDMUO TAUTOS KOVOJ UŽ SAVĄ KULTŪRĄ IR LAISVĘ

(Dr. Balio Matulionio paskaita, skaityta VIII Pasaulio Liet. Gydytojų 5-gos suvažiavime Niujorke 1971.IX.4)

(Tęsinys)

Kazys Jokantas (1880—?), pradžioje dirbęs mediciniškai darbu, vėliau nuėjo į švietimo ir politikos sritis. Jis žinomas kaip "Ziburio" ir Kauno "Aušros" gimnazijos direktorius, Steigiamojo Seimo ir kitų vėlesniųjų Lietuvos seimų narys, Lietuvos švietimo ministras, oficialinio laikraščio "Lietuva" redaktorius, didžiulio lotyniškai lietuviško žodyno autorius.

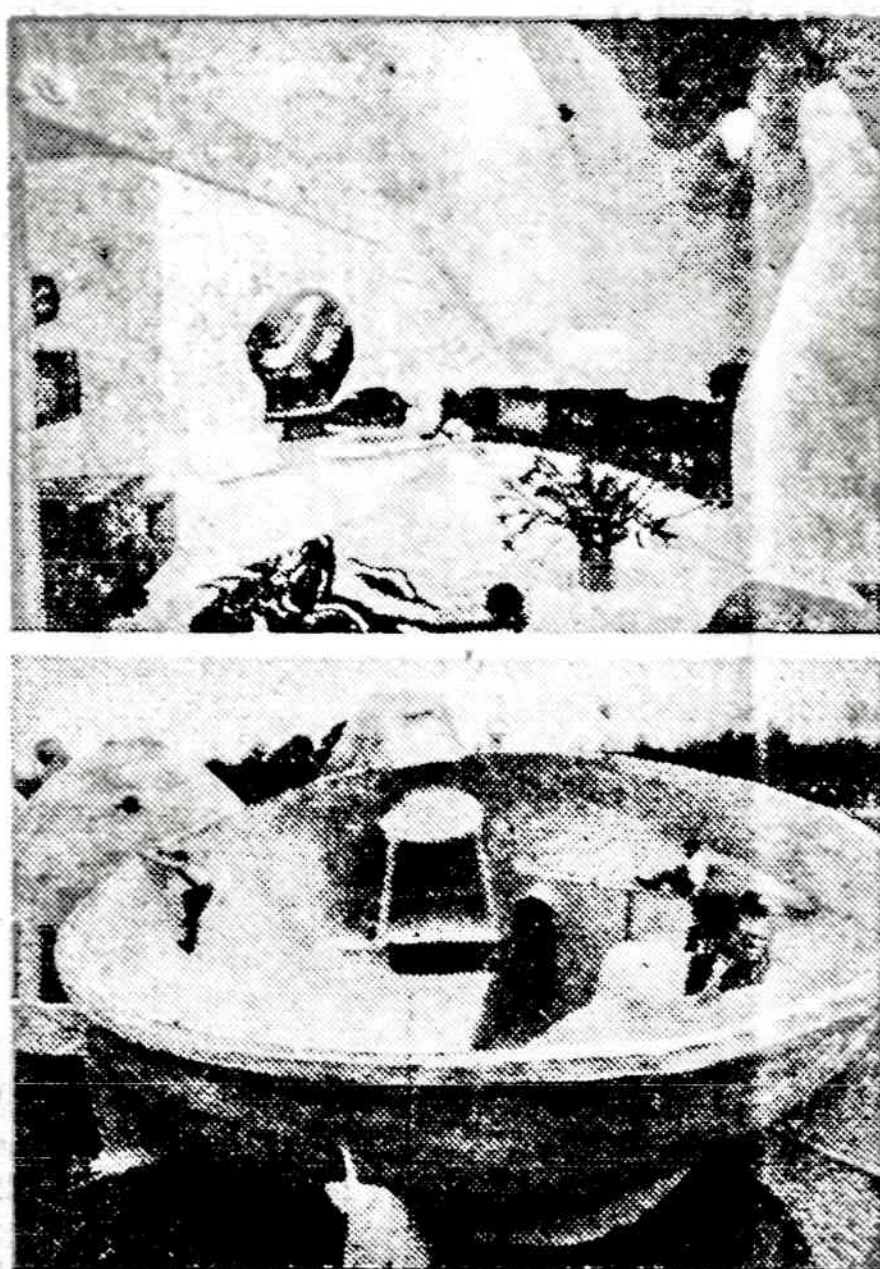
Vladas Nagevičius (1880—1954) — Lietuvos karo sanitarijos tvarkytojas ir Karo muziejaus kūrėjas. Tur būt, nebuvo Lietuvoje žmogaus, kuris nebūtų lankęs ar negirdėjęs apie Karo muziejų Kaune. Tai buvo mūsų tautos šventovė, Lietuvos laisvės kovų ir kovotojų atminimo bei pagerbimo vieta. Tautos didžiosios šventės ir iškilmės vykdavo Karo muziejuje, o generolas Vladas Nagevičius buvo šio muziejaus siela, jo organizatorius, visų ten vykusių švenčių įkvėpėjas ir tvarkytojas. Deja, jo įkurta tautos šventovė su Nagevičiaus kareivio kapu, Laisvės paminklu ir Muziejuje sukleto neįkainuojamos vertės laisvės kovų istorijos turtų sovietinis okupantas išniekino ir sunaikino.

Danielius Alseika (1881—1936) — įžymus Vilniaus lietuvių veikėjas, lietuvių spaudos bendradarbis, Didžiojo Vilniaus Seimo dalyvis, lenkų okupacijos metais garsiosios Vilniaus lietuvių klinikos organizatorius ir vedėjas, Lietuvių Mokslo Draugi-

jos narys. Už lietuvišką darbą lenkų okupacijos metais buvo okupuotų areštuojamas ir tremiamas iš Vilniaus. Kelis didesnių patriotinių lietuviškų veiksmų autorius.

Juozas Žemgulis (1890—1941) — plačios iniciatyvos ir didelio darbštumo gydytojas visuomenininkas. Aktyvus Kauno Medicinos Draugijos steigėjas, žurnalo "Medicina" organizatorius ir pirmaisiais dvejais metais jo redaktorius. Daugelio lietuviškų draugijų narys. J. Žemgulis tragiškai žuvo nuo Lietuvos okupanto bolševiko bestiališkos rankos. 1941 m. birželio mėn. 26 dieną enkavedistai, įsibrovę į Panevėžio apskrities ligoninės operacinį kambarį, darbo metu visus tris Panevėžio chirurgus — dr. Juozą Žemgį, dr. Stasį Maciūlą ir dr. Antaną Gudonį, taip pat ilgoninės chirurginę gailėstingąją seserį Kanevičienę — suėmė, nusiėmė ir notaro Moigio namo rūšį ir tenai be tardymo ir teismo visus žiauriai nužudė. Lietuvių visuomenė kankiniams buvo pastačiusi paminklą, bet 1944 metais sugrižęs Lietuvos okupantas tą paminklą sunaikino.

Vincas Tercijonas (1890—1964) — tylus, mažai tepastebimas kasdieniniame gyvenime, bet iškilius savo darbais. Kruopščiai atlikdamas savo profesinį gydytojo darbą, Tercijonas tokiu pat rūpestingumu dirbo lietuvišką kultūrinį darbą įvairiose organizacijose ir lietuvių spaudoje. Jis yra parašęs daug mokslinių medicininių ir populiarių

Amerikoje naudojama nauja technika namams statyti. Viršuje matomas tokio namo pamatas, pastatytas iš urethano putų, vidus. Ant betono kietos medžiagos yra pūslės iš urethano skystos putos, kurios susidūkusios sudaro namo lubas, sienas ir grindis. Apačioje vieno tokio namo stogas, kuriame patogų šildytis saulėje.

straipsnių ir išleides keletą knygų. Tercijonas Lietuvos okupacijos metais nekartą paslapčia mis yra parėmęs kovotojų pagrindą gana stambiomis aukomis. Čia, Amerikoje, Tercijonas neturėjo nei puošnių rezidencijų, nei dailių automobilių, nei kitokio liuksusinio turto, bet tikstantinėmis aukomis rėmė lietuvišką darbą: Lietuvių Bendruomenę, Lietuvių Fondą. Ir savo testamentu Tercijonas 1962 m. paskyrė 1,000 dolerių premiją studijai, kur būtų išaiškintos lietuviškos nykimo priežastys Amerikoje, ir 500-tų dolerių premiją parašyti knygai apie lietuvių išsaugojimą išeivių šeimose. Jau tos parinktos temos kalba apie didįjį Tercijono rūpestį — lietuviškos išlaikymą.

Prof. Vincas Kanauka (1893—1968) — mokslininkas, visuomenininkas, Lietuvių seimo dalyvis Petrapilyje, nepriklausomos Lietuvos kariuomenės savanoris. Kanauka yra daug rašęs lietuvių periodinėje spaudoje sveikatos ir lietuvių kultūros klausimais.

Paminėjau jau mirusius trijų paskutiniųjų generacijų gydytojus, iškeliančius labiau žinomus vardus. Vienu atžvilgiu visi jie labai panašūs į vienas kitą: būdami gydytojai ir dirbdami savo profesijos darbe, tos savo profesijos nelaikė savo gyvenimo tikslu. Jų profesinis darbas, tarytum, tebuvo priemonė aukštesnio tikslo siekti — išbudinti tautą, išjudinti ir paskatinti ją į kovą su priešpriešine okupantu, išsikvoti sau laisvę.

Dabar mes žvelgdami į laisvės kovas, vykusias prieš 50 metų, galime numanyti, kad be "Aušros", "Varpo" ir kitos ano meto lietuviškos spaudos, be Basanavičių, Kudirkų, Šliūpų, Grinių ir daugelio kitų į juos panašių pasižėmusių vargų ar mūsų tautą 1918 metais būtų susilaukusi Lietuvos nepriklausomybės atgavimo.

Kalbėdami apie lietuvių, ypač lietuvių inteligento pareigas savo tautai, pagalvokime, kokio likimo būtų susilaukusi mūsų tauta, jei anksčiau minėtieji šviesieji ano meto inteligentai, būtų užsisukę savo profesinio darbo kabinetuose ir tikėtai tam

profesiniam darbui būtų teatsidavę. Aišku, jie gal būtų galėję pasidaryti aukštesnių profesinių kvalifikacijų medikai, ir gal jų profesinė paslauga būtų efektyvesnė sauja žmonių. Bet ką iš tokių profesionalų, gydytojų ir negydytojų, būtų laimėjusi visa tauta, nors jie būtų buvę ir labai geri savo srities specialistai? Deja, tauta būtų likusi tamsioje, be švietimo, be kelio į šviesą ir laisvę. Ir jei mūsų laisvės promėtojais — Basanavičius, Kudirka ir kiti būtų buvę tik geri savo srities specialistai, jei būtų tegyvenę tik sau, savo asmeninius potroškius tetenkindami, kas šiandien juos beatsimintų? Jų vardai jau seniai būtų buvę užmiršti.

Tikroji žmogaus paskirtis — gyventi ne vien tik sau ir savo šeimai, bet gyventi, dirbti ir aukotis savajai tautai. Ir šiandien mes, lietuvių medikai, žvelgdami į praeitį, galime pasigėrėti, kad mūsų būta daug konfratų, kurie savo gyvenimą įprasmino, atiduodami jį savo tautai. Telieta jie mums šviesiu pavyzdžiu!

Baigdamas norėčiau dar keletą žodžių pasakyti apie dabartinę mūsų lietuvių gydytojų generaciją. Žinoma, betenka kalbėti apie mūsų emigracijos gydytojus. Ir reikia džiugiu žodžiu pasakyti, kad dabartinės generacijos mūsų lietuvių gydytojai tebeina Basanavičiaus, Kudirkos ir kitų patriotų keliais. Tai šviesus reiškinys dabartiniam mūsų tremties gyvenime.

Lietuviškos visuomeninės iniciatyvos ir darbo bene daugiau bus parodę Klyvelando ir Čikagos gydytojai. Jau keliolika metų, kai jie susisipietė į profesines-tautines organizacijas. Keturiolika metų garsėja Klyvelando Lietuvių Gydytojų Draugija savo kasmetinėmis tikstantinėmis premijomis lietuvių kultūriniam darbui paremti. Ir Čikagos Lietuvių Gydytojų Draugija savo parama lietuvių kultūriniam darbui eina greta savo klyvelandiškių kolegų. Šių teritorinių draugijų pastangomis susikūrė ir Pasaulio Lietuvių Gydytojų Draugija. Tai labai teigiami reiškiniai, ypač todėl, kad šitos profesiniu-tautiniu pagrindu įsikūrusios draugijos gyvena lietuvišką gyvenimą ir eina kartu su tauta, remdamos lietuvių kultūrinės pastangas. Ne be to, beje, kad ant to mūsų didelio lietuviško medžio viena kita šakelė nenuvystų, nepadžiūtų, o padžiūtus nukrenta ir tik patęšia Amerikos žemėlį. Gal tai biologinės atrankos dėsnis, kad atkrinta ne tik tie, kurie fiziškai silpnėsi, bet ir dvasinės-moralinės menkystos. Džiugu, kad tai nedažni, tik pavieniai tēra atsitikimai. Gi mūsų lietuvių medikų visuma tebėra tautiškai gyva ir sveika. Štai paimkim kad ir Lietuvių Fondą. Jo reikš-

Studentai Popiežiui kelia susirūpinimą

NYT patyręs Vatikane, kad popiežius Paulius pradėjo studijuoti Italijos katalikų studentų federacijos naują liberališką platformą, kuri pasirodė esanti aiškiai priešinga dabartinėi Vatikano politikai. Platformos programa pritarianti divorciui, atmetanti 42 metų seną tarp popiežiaus ir Mussolini padarytą konkordatą ir propaguojanti kažką panašaus į bažnyčios ir valstybės perskyrimą, o viename platformos straipsnyje kriti-

mė mūsų kultūriniam darbui labai didelė, ogi ta Fondą kuriančios jėgos labiausiai dinamiškos kaip tik jaunesnės kartos tarpe. Tuomi ne tik džiaugtis, bet ir didžiulis galime.

Mūsų tautiniai rūpesčiai nesibaigia. Mūsų tautos kovose už savo būvį paskutiniai trys dešimtmečiai atvėrė mums juodžiausią ir kraują išrašytą gyvenimo knygos lapą. Lietuvių tauta, visa jos gyvenamoji teritorija okupuota, pavartojus ją ir šlykščiausia melą, apgaule. Dabar ten, tautos branduolyje, jau trečias dešimtmetis be atvangos vyksta tautos naikinamasis darbas, naudojant politines, ekonomines ir kultūrinės genocidines priemones. O štai ir mes, nedidelė tautos dalis, kurios dar nepasiekia Kremliaus kruvinų rankų, — kaip čia mes besivadintume — tremtiniais, išeiviais, emigrantais ar kaip kitaip, — mes jau vis didėjančiu greitumu ir didėjančiais skaičiais svetur imame tirpti, savanoriškai vaikydami nepaprastai gerbūvio patys sau ir savo vaikams, tarytum nejausdami ir negirdėdami kenčiančios tautos ir tėvynės balso. Tai yra jau besireiškęs tautinis asmenų ir ištisų šeimų išnykimas, užžmirštant ar visai nepaisant pareigos savo tautai ir gimtajai žemei. Tai jau ne tik negarbingas, bet ir pasmerkimo vertas tautinis nuosmūkis. Taip tenka pasakyti, plačiai pažvelgus į visą mūsų išeiviją. O vis dėlto nebuostojame vilties, kad laimės ne juodosios jėgos, ne moralinis pakrikimas ir menkysta, bet ištvėringa valia, tiesa ir teisybė.

(Pabaiga)

kuojamas net pats popiežius, kurs susikoncentravęs į savo rankas per daug galios. Italijos studentų federacija yra katalikų pasauliečių sąjūdis, vad. Katalikų Akcijos skyrius. Si federacija kadaise buvusi didelė jėga Italijoje ir per eilę metų davusi lyderius krikščionių demokratų partijai. Italijos universitetams radikalėjant, katalikų studentų federacija ėmusi kairėti ir skaičiumi mažėti, nors vis dar turinti apie 4,000 narių.

Negrų baptistų vadas ir juodoji teologija

Šešių milijonų ir 300 tūkstančių narių negrų Nacionalinės Baptistų Konvencijos prezidentas Dr. Jozeph H. Jackson tos bažnyčios direktorių tarybos 100 narių susirinkime pareiškė, kad negrų tarpe skleidžiamoji "juodoji išlaisvinimo teologija"

yra niekas kita, kai tik "juodųjų prieš baltuosius neapykantos skleidimo evangelija".

Toji "išlaisvinimo teologija" polarizuoja rases, skatina rasinę segregaciją ir gali labai pakenkti civilinių teisių kovai", pasakė Dr. Jackson. "Bažnyčioje rasizmui negali būti vietos". Direktoriai savo pirmininko pareiškimą vientalsiai užgėrė.

Dr. Jacksono pareiškimas atspaudžiamas brošiūros forma kaip bažnyčios nusistatymas ir išsiuntinėjamas 30,000 kongregacijoms ir 28,000 kunigams.

"Juodoji teologija moko", kad Jėzus buvo Juodasis Mesijas ir kad Senasis Testamentas pamoko juodžius, kaip nusikratyti priepasidus.

Dr. Jackson pradėjęs nerimti, kad "jaunieji seminarijų studentai užsikrečia "juodoja teologija" ir tuo būdu prisideda prie "rasinės neapykantos".

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydėnas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliudė, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiaujančių ir tiltu statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaipa 3 dol.

Jurgis Gliudė, AGONIJĄ. Romanas. 408 nsl. kainą 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragikoje dienoje.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiai, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilis prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiugią Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl. kietais drobės viršeliais, kainą 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klatingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS ISPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje. Traktuoja Druskininkuose, Kaune, Naudakluose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpodžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitpropos propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISKUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis jį nepalėnė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vada! yra ne mažiau žiaurinė! Pasiuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIEOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

GEROS DOVANOS

Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su didelėmis nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpodžiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galime taip pat užsisakyti paštu, atsuntus čekį arba money order.

NAUJIE NOS,

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 30 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrau-tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvenimo draudimą ir ligos pašalą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą. tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gėrą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 ir metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIE NOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mūsų pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose
metams \$22.00
pusiui metų \$12.00
tris mėnesiams \$7.00
vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:
metams \$20.00
pusiui metų \$11.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Pastabos iš tolo

Sovietinė Lietuvos vėliava Washingtone?

Šio mėnesio 8 d. Washingtone, D. C. buvo atidarytas vadinamasis memorialinis "John F. Kennedy Center for the Performing Arts". Prie įėjimo, lauke, plevėsuos viso pasaulio valstybių vėliavos. Centro vadovybė iš anksto vėliavą užsisakė Statė Departamente (Užsienių Reikalų Ministerijoje), iš kur jos gavo jų tarpe ir Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavas, pagamintas pagal okupanto versiją — su kūju ir priekalu... Tačiau, respublikonų administracijos Užsienių Reikalų Ministerijos apdairumas ir dėmesys Baltijos kraštams čia buvo labai aiškiai pademonstruotas!

Nežinau kokiomis aplinkybėmis, bet pagal vietinės spaudos

pranešimą, į šį reikalą su protestu įsikišo Connecticut valstijos demokratų atstovų kongrese John S. Monagan. Jis pareiškė, kad centro generalinio direktoriaus padėjėjas Richard Owens jį, Monagan, užtikrino, kad tų trijų kraštų sovietinės versijos vėliavos, gautos iš State Departmento, bus pakeistos tą kraštų (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) laisvės laikotarpio vėliavomis. Toje žinutėje, laikraščiu perduotoje iš AP agentūros, yra toks sakinytis: "Tų trijų Baltijos kraštų sovietinis aneksavimas 1940 m. rugpjūčio mėn. niekada formaliai nebuvo Amerikos pripažintas". Išėitų, kad neformaliai jau pripažinta?

Yra daug turto, bet nėra savininko
Šiomis dienomis "Los Angeles Times" paskelbė net keturis

tūkstančius vardų ir adresų asmenų, kurių turtą prižiūri valstybės kontrolierius, nes tam turtui trūksta savininkų. Čia skelbiamas turtas apima grynus pinigų veiksmus, čekius, paskolos laktus ir kitokias vertybes, lygiai kaip ir namus, sklypus ir t. t. Pranešime sakoma, kad, kai pinigams vertyboms neatitinka savininko (teisėto įpėdinio) per 15 metų ir visokioms kitoms vertyboms per 7 metus — turtas pereina valstibės, šiuo atveju Kalifornijos nuosavybėn.

Iš paskelbtų pavardžių sunku nustatyti, kiek tame sąrašo yra lietuvių pamesto turto, nes pvz. ir toks Miller gali būti lietuvis. Bet porą užtikau ir visai lietuviškų pavardžių, būtent: Lotta E. Bastys, J. Mikalonis, F. L. Petras.

Esu tikras, kad to sąrašo pavardžių tarpe yra ir daugiausiai lietuvių kilmės žmonių, bet tam išaiškinti reikia daug laiko ir darbų. Tai mūsų konsularinės tarnybos pareiga, juo labiau, kad į tokius Lietuvos kilmės žmonių palikimus, kai jiems čia neatitinka teisėto įpėdinio, labai jūliai pretenduoja sovietai — eidami net taip toli, kad kelia bylas Amerikos teismuose.

Istorijos garbei — daugiau namų ir skolų...

Paskutinių laikų mane gėdina stebina lietuviškas ryžtingumas įsigyti savus, visuomeniniams reikalingams pritaikytus namus. Nelabai senai tokia mintis kilo New Yorko lietuvių kolonijoje, paskui Los Angeles pašonėje — Santa Monica lietuvių tarpe (kai jau šiuo metu Los Angeles mieste yra net trys tokie namai). Chicagoje organizuojama "Tautiniai Namai", Clevelande sudegė lietuvių salė — renkami pinigai naujos statybai, Detroito namai ir kur tik pasidairysi — yra lietuviški namai, o jei nėra — tai dabar dėl to susirūpinta ir daromi rimti žygiai tokius namus įsigyti. Dabar... kai beveik visos lietuvių kolonijos jau mažėja... Iėjus daug pastangų ir pinigų — tokie namai bus įsigyti ir dabartinės kartos palikti priaugiančiai — su labai didelėmis skolomis. Ar naujieji (priaugiančioji karta) šeimininkai tokiais namais džiaugsis — reikia gerokai pagalvoti.

Tiesiog juokingai lietuviškų namų "marketas" atrodo Los Angeles su Santa Monica priedu: yra lietuviška parapija, turinti pakankamai didelę salę, gerą mokyklą (teko patirti, kad parapijos salė bus nugriauta ir pastatyta didesnė — visi nauja) — yra vadinamieji "Tautiniai Na-

mai", kurie, jei ir nevistiek, tai daugeliu atvejų patenkina lietuviškų pobūriui ar susirinkimų reikalavimus (salė telpina vos arti dviejų šimtų žmonių); pagaliau yra taip vadinamas "Lietuvių Bendruomenės Centras", kuris dar kiek mažiau, negu Tautiniai Namai, atitinka lietuviškiems reikalavimams, nes čia salė telpina tik vos virš šimto žmonių. Bet vistiek iš visų trijų — yra geras pasirinkimas, kiekvienas lietuvis ar lietuviškas sambūris gali labai gerai bet kuriame iš tų trijų sutilpti su savo svečiais ar susirinkimais, minėjimais ir net baliiais. Tautinių švenčių progų rengimams banketams (kol dar jie neišėjo iš mados) labai nesunku gauti sales pačiuose geriausiuose miesto viešbučiuose. Dabar... žiūrėkite lietuviškų namų dar prireikėjo ir Santa Monica nedidelei lietuvių kolonijai...

Ekonominiai, atrodo, geriausiai susitvarkė "Lietuvių Bendruomenės Centro" namų b-vė, kuri neseniai baigė išmokėti skolas, kasoje jau turi porą tūkstančių dolerių "grynų", niekam nieko nėra skolinga. Dažninkų susirinkime buvo nutarta turimus namus parduoti ir pirkti didesnius, greičiausiai įsigyjant pirmą sklypą ir paskui statant pagal savo reikalavimus ir planus visai naujus namus. Tame susirinkime išrinkta nauja b-vės valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkas — K. Prišmantas, I vicepirm. — V. Lemberas, II vicepirm. — A. Sajus, sekr. — A. Telyčėnas, išd. — A. Skirius, baro vedėjas — J. Mitkus, ūkio vedėjas — J. Zukas.

Publika kaltina teismus

Kalifornijos valstijos senatorius James Q. Wedworth neseniai išsiuntinėjo jo (31-mo distrikto) balsuotojams (distrikto balsuotojams (distrikto balsuotojams) klausimų lapą, norėdamas gauti vaizdžią balsuotojų nuomonę įvairiais klausimais: politinėje, ūkinėje, teisinėje, švietimo ir kt. srityse. Dabar jis, atsakiusiems į klausimus (tokie buvo net 25,000) atsinau-tė trumpą atsakymų sąrašą — viską suveddamas į %.

Kai kiti klausimai yra daugiau ar mažiau "vietinio" pobūdžio, du gana būdingi visam kraštui ir štai kaip į juos atsakė tie 25,000 balsuotojų. Klausimas: ar jūs manote, kad valstijos ir kitų valdžios tarnautojai turi turėti teisę streikuoti? Ne — 61.8%, taip — 28.4% ir jokios nuomonės nepareiškė — 7.7%. Kitas klausimas: ar jūs tikite, kad teismai iš viso persivelniai elgiasi su nusikaltėliais? Taip — 78.4%, ne — 15.2% ir jokios

Sveikų žmonių kankinimai sovietų beprotnamiose

Rusų vyskupo atsisakymas į laisvojo pasaulio krikščionis

Ką vokiečių naciai buvo pradedę, met nebespėjo baigti, tai rusų komunistai išvystė iki "tobulybės": veikiau enkavedistų kankinimų kameroje ir kacetuose buvo labai madoje "smegenų plojimas", dabar specialiuose beprotnamiose, vadinamose "psichiatriinėse ligoninėse", iš sveikų gyvų žmonių padaromi zombiai (gyvi lavonai...). Kaip komunistai tai padaro, paaiškina Stutgarte, Vak. Vokietijoje esantis rusų ortodoksų vyskupas Paulius savo Rotenburgo vyskupijos ordinariatui įteigta me atsisaukime "Apeliacija į krikščionis laisvoje šalyse", kur pavaizduojama, kaip yra "sugydomi" sveiki ir normalūs krikščionys ir kitai galvojantieji žmonės "ypatingose psichiatri-nėse gydymoose".

Arkiocizijos spaudos biuro pranešimu, vyskupas Paulius turįs "sukrečiančių" žinių apie kankinimus piličių, kurie reikalauja sau teisės galvoti kitaip nei kaip partija liepia. "Ypatingose gydymoose" jiems tol duodami įvairūs farmaceutiški "vaistai", kol jie pavirsta bejėgiais, silpnais žmonėmis, kurie nebesugeba ne tik pasipriešinti, bet ir su savo įsitikinimų ginti".

Cituojamas matematikos docento Černišovo laiškas iš "ypatingos psichiatriinės ligoninės" Leningrade: "Žmogus praranda savo individualybę, jo dvasia atbunka, jo emocijos suirsta, jis nebeįsijaučia atsimeinti. Bet dar baisiau yra tai, kad po tokio "gydymo" žmogus praranda visas gerasias savo asmenybės savybes. Tai yra visų jo kūrybinių pajėgumų mirtis. Kas yra "gydytas" amnesia, nebegali nei kalbėti. Jo sugebėjimas galvoti yra degraduojamas ir jis vis labiau darosi primityvus".

Vyskupas Paulius pareiškia, kad šitokie sovietinių "dujų kamery variantai" vertia jį netylėti, juo labiau kad bolševikų kontroliuojamas Maskvos patriarchatas dėl sveikų žmonių į tokias bepročių gamyklas siuntimo tyli. Esą žinoma virš 60 tūk. nužmoginimo atvejų...

nuomonės — 5.7%. Net 75.2% apklaustųjų pasisakė už griežtesnės automobilijų saugumo kontrolę Kalifornijoje.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOS"

Be lenktyniavimo nebus maisto

Parvažiuosieji turistai ir atvežtieji laikraščiai pasakoja, kad "tarybinėje" Lietuvoje maisto krautuvinių lentynose nebus maisto, jeigu patys darbininkai jo nepasigamins. Geriau prižiūrėti ir laiku apsėti laukai neša gražų derlių, bet krašte nėra pakankamai žmonių ir mašinų tam derliui suimti.

Okupantas nenori pripažinti, kad ne tikai pačioje Rusijoje, bet ir okupuotoje Lietuvoje gyventojų dauguma nėra susizavėjusi "socialistine statyba", netiki vadų pažadais ir visai nerodo jokio entuziazmo ir neturi vilčių ateičiai. Okupantas pripažįsta, kad į "komunizmą" varomi žmonės dirbti nenori, todėl Maskva ir sugalvoja įvairiausius lenktyniavimus. Sovietų valdžia ir partijos aktyvas paskelbė "naują lenktyniavimo etapą". Savo laiku Leninas, pasukdamas nuo "grynojo komunizmo", išgalvojo "naują ekonominę politiką", o Brežnevas, negalėdamas išplėsti iš darbininkų daugiau prakaito už menkėsni maisto davinį, skelbia "naują lenktyniavimo etapą".

Pačioje Lietuvoje dar tebeėjo raginimai pašarams laiku suvežti, o Maskva jau paruošė naujas instrukcijas lenktyniavimams. Tiesos redaktorius Laurinčiukas dar nespėjo paleisti Lietuvos komunistų partijos centro įsakymų pašarams suimti, o paskubomis jau turėjo išiversti Maskvoje leidžiamos Pravdos įžanginį apie reikalingą lenktyniauti ne tikai Lietuvos laukuose, bet ir kiekvienoje dirbtuvėlėje. Apie naują paskelbtą lenktyniavimą Maskva šitaip įsakinėja:

"Svarbiausias jo (turi galvoje — lenktyniavimo N. R.) turinys — mobilizuoti pastangas, kad būtų visokeriopai didinamas darbo našumas ir gamybos efektyvumas. Remiant masių iniciatyvą, reikia kiekviename kolektyve sudaryti kūrybinių ieškojimų, nepakankamumo technikos ir mokslo konservatizmui bei sustingimui aplinką". (Tiesa, 1971 m. rugs. 7 d., 1-mas psl.).

Maskva kalba apie "masių iniciatyvą", o lietuviški kvisingai tą terminą kartoja, nors vieni ir kiti žino, kad jokiam lenktyniavimui masės niekad nerodė jokio noro ir jokios iniciatyvos. Kiekvienas lenktyniavimas, koks jis bebūtų, masėms visuomet buvo ir tebėra didelė našta. Ta našta yra dar didesnė rusų pavergtoms tautoms, nes

östlichen Verflechtung löst und dem westeuropäischen Kulturkreis anschliesst", — *Beiträge zur Kenntnis des nordöstlichen Mitteleuropas um 1400*, Zeitschrift f. Ostforschung, 1960, Heft 2 — 3, pusl. 338.

Leiskite prie šitos ponios Mortensenienės išminties truputį sustoti:

1) Prieš 1200 m. latviškos ir lyviškos giminės gyveno ramius laikus ir aukštą kultūros laipsnį. Iki tol jos turėjo mažai reikalo su rytuose gyvenančiais rusais ir su jais jokių "pyniavų" nepynė. Koks nors anų laikų latviškoms giminėms "pyniavų" primėjimas tėra ponios Mortensen (ar p. Witramo) privatus išmislas, subjektyvūs įtaigojimai ir ne kas kita, kaip paprastais istorijos sukimas (Geschichtsbeugung). Tik po 1200 m., kuomet vokiečiai pasigriebė Latvijos politinį vairavimą, latviškos giminės buvo ne tik į Vakarų, bet ir Rytų Europos kruvinas ir mirtinas "pyniavas" įjungtos. Bet šitas pyniavas nepynė latviai, bet jų valdovai vokiečiai, ir už tas pyniavas istorijos teismas neteis latvių, bet jų pavergėjus — vokiečius.

2) Ana vokiečių kardais atkirsta ir vokiškų plėšikių pirklųjų atplėšta "wellthistorische Wende" tebuvo baltų giminų liūdnos ir kruvinos dalios pradžia.

3) Ponios Mortensenienės (ar Witramo) teigimas, kad vokiečiai "tuos kraštus į Vakarų Europos kultūrą įstātė", netinka tų kraštų gyventojams. Anų laikų vokiečiai neleidė nei prekybos, nei amatų mokytis. Autochtonai tebuvo žemdirbiai, vokiečių bernai. Autochtonai tegalėjo tik

19 amž. kultūros laimėjimais naudotis, kai rusų caras panaikino vokiškų dvarininkų baudžiavą.

Mano išvedžiojimas patvirtina ir garsusis vokiečių istorikas, Berlyno universiteto profesorius Heinrich v. Treitschke, kuris šitaip rašė:

"Taip čia (Pabaltijy) patvariai išsilaukė vienos bernų tautos nepageidaujama tautybė: Nevokiškoji liaudis nebuvo prileidžiama prie švietimo šaltinių".

(So erhält sich hier zähle das unberechtigte Volkstum eines Volkes von Knechten. Das unedelsche Volk wird den Quellen der Bildung ferngehalten. — H. v. Treitschke, Das deutsche Ordensland Preussen.)

9. HERDERIS, RUTENBERGO, MERKELIO IR MORTENSENIENĖS VERTINIMAI

Garsusis vokiečių rašytojas, istorikas ir filosofas Herderis (1744 — 1803), gyvenęs eilę metų Rygoje, taip pat nepatriaria poniai Mortensenienėi ir nesako, kad vokiečių pasirodymas Latvijoje buvęs koks nors žavingas ir latvių tautai laimingas istorinis posūkis, bet pareiškia apie pavergtų latvių ir pavergėjų vokiečių santykius tokią pat nuomonę, kokią dėsto šių straipsnių autorius.

Herderis rašo: "Baltų tautų likimas užpildo liūdną žmonijos istorijos lapą. Žmonija purtosi krauju, kuris čia buvo pralietas ilgoose ir žiauriuose karuose, kol senieji prūsai buvo beveik visiškai išnaikinti, o kursoriai ir latviai pateko į ver-

gią, kurios junga jie ir šiandien tebešė. Kaip skaudžiai yra prispausti senieji šio krašto teisėti šeimininkai! Kaip giliai jie yra nusmukę! Ar yra toks kraštas Europoje, kuriame vokiečiai nebūtų papildę bjaurumų, būdami ar tai pirkliais, ar bajoriškais kariais, ar krikščionijais?"

(Das Schicksal der Völker an der Ostsee macht ein trauriges Blatt in der Geschichte der Menschheit. Die Menschheit schaudert vor dem Blut, das hier vergossen war in langen, wilden Kriegen, bis die alten Preussen fast gänzlich ausgerottet, Kuren und Letten hingegen in eine Knechtschaft gebracht wurden, unter deren Joch sie noch jetzt schmachten. Wie tief sind die Einwohner, die alten rechtmässigen Besitzer des Landes unterdrückt! Wie tief sind sie gesunken! Gibt es eine Gegend in Europa, in der nicht Deutsche, bald als Kaufleute, bald als adlige Krieger, bald als Bekehrer Abscheulichkeiten verübt haben?) Herder, Ideen zur Philosophie der Geschichte der Menschheit.

Iš Pabaltijo kilęs istorikas Ott von Rutenberg, kuris buvo anūkas vėno Kardininkų magistro, ir anos bajorijos narys, kuris po Ordino valdė Baltiją iki mūsų dienų, rašė šimtą metų po Herderio šitaip apie Pabaltijo tautas:

"Narsumas, kuriuo pavergtieji pagony gnybė prieš išbrovėlių jėgų persvarą, yra vertas užuojautos ir pagarbos. Jie ko-vojo visai kitokiu teisėtumu ir dėl visai kitokių verčių, negu vokiečiai: jie gynė tūkstančių metų bėgyje įgytą nuosavybę,

jie gynė laisvę, jie gynė tikėjimą, kuris jiems buvo toks šventas, kaip krikščionims krikščionybė. Pastarieji, nesupratę išganymo žodžių, norėjo 13 amž. meliš religiją kardu įgyvendinti ir išvėdė savo kovos teisę iš imperatoriaus ir popiežiaus, kurie į Livoniją teturėjo tokias pretenzijas, kokias šiandien Kinijos karaliai ir Dalai — Lama turi į Vokietiją. Viena prievara, ir tik ji viena, nulėmė vokiečių naudai. Bet vokiečiai neturėjo pamiršti, kokių būdų jų protėviai pasisavino tas žemes ir kokią skolą jie privalo pavergtiems ten ginusiems gražinti".

(Die unterjochten Heiden verdienen für den Heldenmut, mit welchem sie den weit überlegenen Fremden widerstanden, unsere volle Teilnahme und Bewunderung. Und sie kämpften mit ganz anderem Recht und für ganz andere Güter als die Deutschen: sie verteidigten einen tausendjährigen Besitz, sie verteidigten ihre Freiheit, sie verteidigten einen Glauben, der ihnen heilig war wie den Christen der ihrige. Diese kämpften im 13. Jahrhundert, die Lehre des Heilands missverstehend, mit dem Schwerte für die Religion der Liebe und leiteten ihr Recht zu diesem Kampf von einem Kaiser und einem Paps her, die auf Livland keinen besseren Anspruch hatten, als der Kaiser von China und der Dalai — Lama heute auf Deutschland haben. Die Gewalt, und nur diese, entschied für die Deutschen.

(Bus daugiau)

Klaipėda ordino valdžioje (1252 - 1255 m.)

5

Tuo vokiečių 1158 m. įsiveržimu į Dauguvos žemupį prasidėjo be lyvių ir kitų latviškųjų giminų — kuršių, žemgalių ir letgalių — bėsis ir kruvina nelaimė, kurios eigoje vokiečiai atėmė latviams visas žemes, jiems uždėjo šimtmečius trukusią baudžiavos kankynę, atstūmė latvius nuo mokslo, prekybos ir amatų ir visvien — nepajėgė jų nutautinti.

Iš Latvijos kilęs "umzydleris", dabar Vokietijos universitetų profesorius Dr. B. Witram savo 1954 m. Münchene išleistoje "Baltische Geschichte", pusl. 23 ir t. t. yra mėginęs šią kruviną vokišką agresiją į vokišką malonę ir pasaulinio istorijos masto latvių tautos neapsakomą laimę perstatyti, apie kurią iš Lankos (Pakalnės) apskr., Rytprūsiose (Mažoje Lietuvoje), kilusi istorikė Dr. Gertrud Mortensen šitaip rašo:

"R. Witram žavingai parodė pasaulinio istorijos masto posūkį, kurį įvykdė trumpai prieš 1200 m. vokiečių pasirodymas anuose (Baltijos) kraštuose, juos iš Rytų pyniavos išjungė ir į Vakarų Europos kultūrą įstātė".

(Hinreisend hat R. Witram die wellhistorische Wende dargestellt, die mit dem Auftreten der Deutschen kurz vor 1200 für diese Länder eintritt, sie aus ihrer

östlichen Verflechtung löst und dem westeuropäischen Kulturkreis anschliesst", — *Beiträge zur Kenntnis des nordöstlichen Mitteleuropas um 1400*, Zeitschrift f. Ostforschung, 1960, Heft 2 — 3, pusl. 338.

Leiskite prie šitos ponios Mortensenienės išminties truputį sustoti:

1) Prieš 1200 m. latviškos ir lyviškos giminės gyveno ramius laikus ir aukštą kultūros laipsnį. Iki tol jos turėjo mažai reikalo su rytuose gyvenančiais rusais ir su jais jokių "pyniavų" nepynė. Koks nors anų laikų latviškoms giminėms "pyniavų" primėjimas tėra ponios Mortensen (ar p. Witramo) privatus išmislas, subjektyvūs įtaigojimai ir ne kas kita, kaip paprastais istorijos sukimas (Geschichtsbeugung). Tik po 1200 m., kuomet vokiečiai pasigriebė Latvijos politinį vairavimą, latviškos giminės buvo ne tik į Vakarų, bet ir Rytų Europos kruvinas ir mirtinas "pyniavas" įjungtos. Bet šitas pyniavas nepynė latviai, bet jų valdovai vokiečiai, ir už tas pyniavas istorijos teismas neteis latvių, bet jų pavergėjus — vokiečius.

2) Ana vokiečių kardais atkirsta ir vokiškų plėšikių pirklųjų atplėšta "wellthistorische Wende" tebuvo baltų giminų liūdnos ir kruvinos dalios pradžia.

3) Ponios Mortensenienės (ar Witramo) teigimas, kad vokiečiai "tuos kraštus į Vakarų Europos kultūrą įstātė", netinka tų kraštų gyventojams. Anų laikų vokiečiai neleidė nei prekybos, nei amatų mokytis. Autochtonai tebuvo žemdirbiai, vokiečių bernai. Autochtonai tegalėjo tik

19 amž. kultūros laimėjimais naudotis, kai rusų caras panaikino vokiškų dvarininkų baudžiavą.

Mano išvedžiojimas patvirtina ir garsusis vokiečių istorikas, Berlyno universiteto profesorius Heinrich v. Treitschke, kuris šitaip rašė:

"Taip čia (Pabaltijy) patvariai išsilaukė vienos bernų tautos nepageidaujama tautybė: Nevokiškoji liaudis nebuvo prileidžiama prie švietimo šaltinių".

(So erhält sich hier zähle das unberechtigte Volkstum eines Volkes von Knechten. Das unedelsche Volk wird den Quellen der Bildung ferngehalten. — H. v. Treitschke, Das deutsche Ordensland Preussen.)

9. HERDERIS, RUTENBERGO, MERKELIO IR MORTENSENIENĖS VERTINIMAI

Garsusis vokiečių rašytojas, istorikas ir filosofas Herderis (1744 — 1803), gyvenęs eilę metų Rygoje, taip pat nepatriaria poniai Mortensenienėi ir nesako, kad vokiečių pasirodymas Latvijoje buvęs koks nors žavingas ir latvių tautai laimingas istorinis posūkis, bet pareiškia apie pavergtų latvių ir pavergėjų vokiečių santykius tokią pat nuomonę, kokią dėsto šių straipsnių autorius.

Herderis rašo: "Baltų tautų likimas užpildo liūdną žmonijos istorijos lapą. Žmonija purtosi krauju, kuris čia buvo pralietas ilgoose ir žiauriuose karuose, kol senieji prūsai buvo beveik visiškai išnaikinti, o kursoriai ir latviai pateko į ver-

gią, kurios junga jie ir šiandien tebešė. Kaip skaudžiai yra prispausti senieji šio krašto teisėti šeimininkai! Kaip giliai jie yra nusmukę! Ar yra toks kraštas Europoje, kuriame vokiečiai nebūtų papildę bjaurumų, būdami ar tai pirkliais, ar bajoriškais kariais, ar krikščionijais?"

(Das Schicksal der Völker an der Ostsee macht ein trauriges Blatt in der Geschichte der Menschheit. Die Menschheit schaudert vor dem Blut, das hier vergossen war in langen, wilden Kriegen, bis die alten Preussen fast gänzlich ausgerottet, Kuren und Letten hingegen in eine Knechtschaft gebracht wurden, unter deren Joch sie noch jetzt schmachten. Wie tief sind die Einwohner, die alten rechtmässigen Besitzer des Landes unterdrückt! Wie tief sind sie gesunken! Gibt es eine Gegend in Europa, in der nicht Deutsche, bald als Kaufleute, bald als adlige Krieger, bald als Bekehrer Abscheulichkeiten verübt haben?) Herder, Ideen zur Philosophie der Geschichte der Menschheit.

Iš Pabaltijo kilęs istorikas Ott von Rutenberg, kuris buvo anūkas vėno Kardininkų magistro, ir anos bajorijos narys, kuris po Ordino valdė Baltiją iki mūsų dienų, rašė šimtą metų po Herderio šitaip apie Pabaltijo tautas:

"Narsumas, kuriuo pavergtieji pagony gnybė prieš išbrovėlių jėgų persvarą, yra vertas užuojautos ir pagarbos. Jie ko-vojo visai kitokiu teisėtumu ir dėl visai kitokių verčių, negu vokiečiai: jie gynė tūkstančių metų bėgyje įgytą nuosavybę,

jie gynė laisvę, jie gynė tikėjimą, kuris jiems buvo toks šventas, kaip krikščionims krikščionybė. Pastarieji, nesupratę išganymo žodžių, norėjo 13 amž. meliš religiją kardu įgyvendinti ir išvėdė savo kovos teisę iš imperatoriaus ir popiežiaus, kurie į Livoniją teturėjo tokias pretenzijas, kokias šiandien Kinijos karaliai ir Dalai — Lama turi į Vokietiją. Viena prievara, ir tik ji viena, nulėmė vokiečių naudai. Bet vokiečiai neturėjo pamiršti, kokių būdų jų protėviai pasisavino tas žemes ir kokią skolą jie privalo pavergtiems ten ginusiems gražinti".

(Die unterjochten Heiden verdienen für den Heldenmut, mit welchem sie den weit überlegenen Fremden widerstanden, unsere volle Teilnahme und Bewunderung. Und sie kämpften mit ganz anderem Recht und für ganz andere Güter als die Deutschen: sie verteidigten einen tausendjährigen Besitz, sie verteidigten ihre Freiheit, sie verteidigten einen Glauben, der ihnen heilig war wie den Christen der ihrige. Diese kämpften im 13. Jahrhundert, die Lehre des Heilands missverstehend, mit dem Schwerte für die Religion der Liebe und leiteten ihr Recht zu diesem Kampf von einem Kaiser und einem Paps her, die auf Livland keinen besseren Anspruch hatten, als der Kaiser von China und der Dalai — Lama heute auf Deutschland haben. Die Gewalt, und nur diese, entschied für die Deutschen.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALONAS

AKIJ, AUSI, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepi, skambinti 314-8012

Telefonas: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadi. ofisai uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

IR

DR. B. B. SEITON

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlöck 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sekmadi. tikrai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepi, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadi. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi. ir penktadi. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradi. ir ketvirtadi.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o seš-
tadienį nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seš-
tadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlöck 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatšiliepi, tai telefonu GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dažai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

Lemonto ir apylinkių lietuviams

Rugsėjo mėnuo yra Lietuvos
Bendruomenės mėnuo. Šia pro-
ga norime Jus daugiau painfor-
muoti apie LB apylinkės gyve-
nimą, darbus, planus.

1. Apylinkės valdyba prisidė-
jo prie Lemonto Maironio Li-
tuanistinės Mokyklos mokslo
metų uždavimo pavarai (ge-
gužės mėnesį) suruoštoje gegu-
žinėje Argonne Park.

2. Rikardas Burba, Agnė Ka-
tiliškytė, Algis Lieponis, Edis
Razma ir Rasa Soliūnaitė pava-
sari baigė Lemonto Maironio
aukštesniąją lituanistinę mo-
kyklą. Sveikiname! Visi jie
dabar pakviesti į LB Le-
monto apylinkės Jaunimo Sek-
ciją, kuri rūpinsis vietos jauni-
mo reikalais, ruošis II-jam Pa-
saulio Lietuvos Jaunimo Kon-
gresui, talkins LB apylinkės
valdybai ir pan.

3. Sigutė Kronaitė ir Birutė
Laukaitytė pavarai baigė Hins-
dale South High School.

4. Apylinkės valdyba suruošė
Birželio Trėminių prisiminimų-
pamaldas birželio mėnesį šven-
tos Seimos Namuose (Holy Fa-
mily Villa) Lemonte. Pamal-
das laikė ir pamokslą pasakė
kun. dr. Feliksas Gureckas, Le-
monto Maironio Lituanistinės
Mokyklos kapelionas ir veiklus
mūsų apylinkės narys.

5. Liepos pradžioje Lemonte

lietuvišką šeimą sukūrė Rita
Abramaitytė iš Lemonto ir p.
Vilkinskas iš Montrelio, Kana-
dos. Sveikiname! Jauniesiems ir
tėvams.

6. Lemonto Maironio Litua-
nistinės Mokyklos choras, vado-
vaujamas muziko Fausto Stro-
lios (mūsų apylinkės veiklaus
nario), dalyvavo didingoje ir
gražioje JAV ir Kanados LB
Dainų Šventėje Chicagoje lie-
pos 4 d. Faustas Strolia buvo
vienas iš Dainų šventės diri-
gentų. Daug lemontiškių buvo
žiūrovų tarpe.

7. Kleopotra Buinevičienė, Bi-
rutė Navickienė ir Modesta Um-
brasienė, visos trys Lemonto
Maironio Lituanistinės Mokyk-
los mokytojos, rugpjūčio mėne-
sį dalyvavo mokytojų studijų
dienose Dainavoje.

8. Per vasarą į Lemontą atsi-
kėlė gyventi keletas naujų šei-
mų. Prašom painformuoti LB
apylinkės valdybą apie naujas
šeimas, kad būtų galima jas su-
pažinti su kitais lemontiški-
kais. Sekančiame LB apylin-
kės biuletenyje supažindinsime
visus su naujomis šeimomis. Le-
montas auga, didėja, jo lietu-
viška veikla irgi stiprėja!

9. LB Lemonto apylinkės
valdyba (pirmininkas Modestas
Jakaitis, vicepirmininkai Vitalis
Umbrasas ir Tadas Varanka, iš-
dininkas Romas Burba, sekreto-
rius Vytautas Kamantas) nuo iš-
rinkimo dienos metiniame susi-
rinkime kovo mėnesį, jau turėjo
5 posėdžius, atsakė įvairius
JAV LB Centro Valdybos raš-
tus, parėmė lituanistinę mokyk-
lą, rinko solidarumo įnašus,
atstovavo apylinkės apygardos
susirinkime, ir dirbo įvairius
kitus einamuosius darbus ir
darbelius. Dabar yra sudaroma
Jaunimo Sekcija prie apylinkės

valdybos, kviečiamas atstovas

Lietuvių Fondo reikalams, su-
daroma Lietuvos reikalų komi-
sija prie valdybos (kuri rūpi-
sis vietinės amerikiečių spaudos
ir radio informacija apie lie-
tuvius ir Lietuvos laisvės kovą,
kontaktuos vietinius politikus ir
dirbs kita politinį bei informa-
cinį darbą). Pirmininko Mo-
desto Jakaičio adresas: 11816
Hillcrest Drive, Lemont, Ill.
60439, telef. 257-7877.

10. Lemonto Maironio Litua-
nistinė Mokykla naujus 1971-
1972 mokslo metus pradėjo šeš-
tadienį, rugsėjo 11 dieną.

Prašom visas šeimas siųsti
jų vaikų į lituanistinę mokyk-
lą. Mokyklos tėvų komiteto
pirmininkas yra Kęstutis Biskis
(5705 Janes Ave., Downers
Grove, Ill. 60515, tel. 968-7867).
Mokyklos vedėja yra Modesta
Umbrasienė (Lemont Rd. 2, Le-
mont, Ill. 60439, tel. 739-7648).

11. Solidarumo įnašus už
1971 metus jau sumokėjo dau-
gelis apylinkės lietuvių. Salida-
rumo įnašai yra: 1 dol. per me-
tus nedirbantiems, 2 dol. per me-
tus dirbantiems, arba 3 dol. visai
šeimai. Prašom solidarumo
įnašus mokėti valdybos na-
riams, apylinkės seniūnams Ka-
jetonui Jakaičiui ir Matui Si-
monaičiui, arba siųsti valdybos
įždininkui Romui Burbai (11445
Carpenter St., Lemont, Ill.
60439, tel. 739-5361).

JAV LB Lemonto
Apylinkės Valdyba

ISTORINIS VEIKALAS

Senai laukta istorinė knyga

"Amerikos Lietuvių Taryba"
jau atspausdinta. Knygos au-
torius Leonardas Šimutis, ALT-
os įsteigėjas ir ilgametis ALT-os
pirmininkas.

Knyga "Amerikos Lietuvių
Taryba" turėtų išgyti kiekvie-
nas lietuvis, nes ją perskaitęs
suzinos, ką ALT-a per 31 metus
yra nuveikusi Lietuvos laisvi-
nimo ir lietuvių emigracijos
reikalais. Tuomet nebėks
jokios abejonės, kodėl ALT-a
reikia remti moraliai ir mater-
liai.

Knyga yra įrišta į kietus vir-
šelius ir gausiai iliustruota.
Patraukli ne vien tik ja skaity-
ti, bet ir pavytinti jos pusla-
pius. Knygos kaina \$10.00.

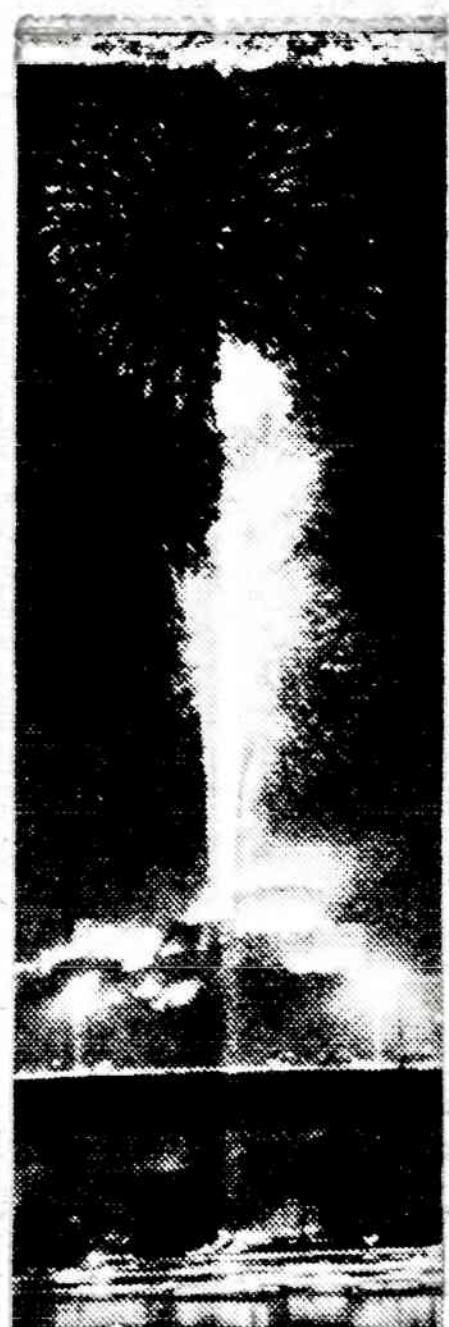
ALT-os Centro Valdybai
knygą išplatinti reikalinga tal-
ka: Visuomenė prašoma atėti
ALT-ai į pagalbą ne vien tik įsi-
gyjant knyga, bet ir ją plati-
nant. Užinteresuoti asmenys kny-
gos platinimui, prašomi kreiptis
šiuo adresu: Amerikos Lietuvių
Tarybos Centro Valdyba, 2606
West 63rd Street, Chicago,
Illinois 60629.

Kostas Januška
ALT Pagalb. Tarnautojas

Wage/Price Freeze:
What It Means to You

Prices on raw or un-
processed agricultural
goods aren't covered by
the freeze if they move
in that state to the con-
sumer.

V. Vokietijoje daug turistų važiuoja
pamatyti "Liepsnojantį Reino" festi-
valio. Nuotraukoje matoma sena Eh-
renbreitstein pilis, apšviesta iliміна-
cijų ir fajerwerkų.

valdybos, kviečiamas atstovas
Lietuvių Fondo reikalams, su-
daroma Lietuvos reikalų komi-
sija prie valdybos (kuri rūpi-
sis vietinės amerikiečių spaudos
ir radio informacija apie lie-
tuvius ir Lietuvos laisvės kovą,
kontaktuos vietinius politikus ir
dirbs kita politinį bei informa-
cinį darbą). Pirmininko Mo-
desto Jakaičio adresas: 11816
Hillcrest Drive, Lemont, Ill.
60439, telef. 257-7877.

10. Lemonto Maironio Litua-
nistinė Mokykla naujus 1971-
1972 mokslo metus pradėjo šeš-
tadienį, rugsėjo 11 dieną.

Prašom visas šeimas siųsti
jų vaikų į lituanistinę mokyk-
lą. Mokyklos tėvų komiteto
pirmininkas yra Kęstutis Biskis
(5705 Janes Ave., Downers
Grove, Ill. 60515, tel. 968-7867).
Mokyklos vedėja yra Modesta
Umbrasienė (Lemont Rd. 2, Le-
mont, Ill. 60439, tel. 739-7648).

11. Solidarumo įnašus už
1971 metus jau sumokėjo dau-
gelis apylinkės lietuvių. Salida-
rumo įnašai yra: 1 dol. per me-
tus nedirbantiems, 2 dol. per me-
tus dirbantiems, arba 3 dol. visai
šeimai. Prašom solidarumo
įnašus mokėti valdybos na-
riams, apylinkės seniūnams Ka-
jetonui Jakaičiui ir Matui Si-
monaičiui, arba siųsti valdybos
įždininkui Romui Burbai (11445
Carpenter St., Lemont, Ill.
60439, tel. 739-5361).

JAV LB Lemonto
Apylinkės Valdyba

ISTORINIS VEIKALAS

Senai laukta istorinė knyga

"Amerikos Lietuvių Taryba"
jau atspausdinta. Knygos au-
torius Leonardas Šimutis, ALT-
os įsteigėjas ir ilgametis ALT-os
pirmininkas.

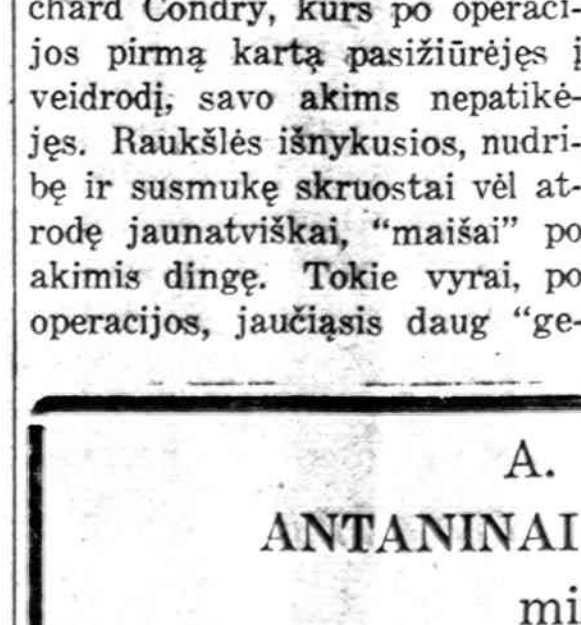
Knyga "Amerikos Lietuvių
Taryba" turėtų išgyti kiekvie-
nas lietuvis, nes ją perskaitęs
suzinos, ką ALT-a per 31 metus
yra nuveikusi Lietuvos laisvi-
nimo ir lietuvių emigracijos
reikalais. Tuomet nebėks
jokios abejonės, kodėl ALT-a
reikia remti moraliai ir mater-
liai.

Knyga yra įrišta į kietus vir-
šelius ir gausiai iliustruota.
Patraukli ne vien tik ja skaity-
ti, bet ir pavytinti jos pusla-
pius. Knygos kaina \$10.00.

ALT-os Centro Valdybai
knygą išplatinti reikalinga tal-
ka: Visuomenė prašoma atėti
ALT-ai į pagalbą ne vien tik įsi-
gyjant knyga, bet ir ją plati-
nant. Užinteresuoti asmenys kny-
gos platinimui, prašomi kreiptis
šiuo adresu: Amerikos Lietuvių
Tarybos Centro Valdyba, 2606
West 63rd Street, Chicago,
Illinois 60629.

Kostas Januška
ALT Pagalb. Tarnautojas

Wage/Price Freeze:
What It Means to You

Prices on raw or un-
processed agricultural
goods aren't covered by
the freeze if they move
in that state to the con-
sumer.

riai" ir esą veiklesni. Dažnai
esą užtenka kad daktaras opera-
cijos būdu nutysusios nosies ga-
lą kiek pakeltų, ir vyras beregint
atrodąs mažiau nei penketą me-
tų jaunesnis.

Sakoma yra, kad kiekvienas
malonumas kaštuoja pinigų. Šis
malonumas kaštuoja nuo \$1,500
iki \$3,000...

Pabėgo vienuolės: išsinešė paslaptis

Iš šventčiausios širdies kon-
vento L'Aquila mieste, Italijoje,
pabėgo 71 metų amžiaus vienuo-
lė viršininkė su dar dviem vie-
nuolėmis. Vienuolynas ne tiek
susijaudinęs dėl savo perdetinės
pabėgimo, kiek dėlto kad ji ir ki-
tos dvi pabėgėlės išsinešusios
slaptą receptą, pagal kurį jos ga-
mindavo labai populiarią gerimą
vaistą. Tas gerimas, nustovina-
mas ir fermentuojamas iš įvairi-
ų vaistinių žolių, esančių stačiai
"stebuklingas" vaistas kepenų
ligoms, ir į šį konventą pacientai
atvažiuodavę iš visos Europos.

Šventčiausios širdies ordinas
neslepia baimės, kad pabėgėlės
tą recepto paslaptį išduos ko-
kiai nors privačiai įmonei.

Kraujo spaudimas žirafos galvoje

Amerikos mokslininkai tam
tikrais jautriais prietaisais išty-
rė, koks yra kraujo spaudimas
galvoje žirafos, kai ji pasilenkia
vandens gerti. Pasirodo, per tą
trumpą laiką jos kraujo spaudi-
mas padidėja tris kartus.

Zmogui kraujo spaudimo tris
kartus padidėjimas reikštų tuo-
jautinę mirtį. Mokslininkai spė-
ja, kad žirafos turi kažkokį bio-
loginį prietaisą, kuris jas nuo
tokio spaudimo pavojaus apsau-
go ir tikisi iš to padaryti medic-
nai naudingą išradimą.

● Kvailiai skuba ten, kur an-
gelai nedrįstų eiti.

● Kelionė yra praktiška mo-
kykla: Pamoko kaip išleisti pi-
nigus.

● Vienas botanikas paklausė
prancūzų dailininką Odilon Re-
den (1840-1916): "Kokios gė-
lės yra gražiausios?" Redon at-
sakė: "Pirmiausia Dievo, o pas-
kuo mano gėlės yra gražiausios
ir visada mano drobėje žydi".

— AFC Dainius K. Valiukė-
nas tarnauja administravimo
analizės specialistu Wright —
Peterson, Ohio aviacijos bazė-
je, strateginės oro komandos
dalinėje. Jis yra baigęs Brad-
ley universitetą.

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIEŅAI

Susirinkinių ir parengimų
PRANESIMAI

— Žemaičių Kūltūros Klubas eilinis
susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsė-
jo 15 dieną, 7:30 val. vakaro, Holly-
wood svetainėje, esančioje 2417 W.
43rd St. Nariai kviečiami atsilankyti
ir aptarti klubo bėgancius reikalus,
kurį yra daug.

Rozė Didžiagalviene, rašt.

— Utenos Apskriies Klubas, po 2
mėnesių atostogų, kviečia į pirmąjį
susirinkimą antradienį, rugsėjo 14 d.
7:30 val. vak. naujoje vietoje — Hol-
lywood Inn mažojoje salėje, 2417 W.
43rd St. Visi nariai prašomi atsilan-
kyti, nes yra daug klausimų aptarti
ir pranešimų išlaudyti. Po susirin-
kimo bus valisės.

V. Juška, nut. rašt.

A. A.

ANTANINAI OŠLAPIENAI

mirus,

jūs vyrą Albertą ir šeimą

nuoširdžiai užjaučia

Liaudininkų Sąjungos Centro Komitetas

REMITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIEŅOSE"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)

5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

GELĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonas: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonas: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone COMModore 4-2228

649 EAST 162nd ST. Phone COMModore 4-2228

South Holland, Illinois

Remia sklypų savininkų teises

Vasaros užbaigimo vakaras, surengtas Union Pier vasarvietėje rugsėjo 5 d. Lietuvos Bendruomenės Pasauliečių Komiteto rėmėjų, praejo su pasisekimu. Visi atsilankę turėjo progos tarpusavyje pabendrauti, pasivaikinti ir smagiai pasišokti, grojant puikiam penkių asmenų orkestrui.

Malonu pastebėti, kad didesnę svečių dalį sudarė jaunimas. Vakarą organizavo ir pravedė buvęs ilgametis "Vėliavos" vasarvietės savininkas, lietuviškos visuomeninės veiklos rėmėjas Pranas Odinas. Uolūs talkininkai buvo p. Norikaitis, Sidoravičius, Laucius, Ilona ir Petras Dapka, Akvilija Odininė, Elena Micevičienė, Dimgailienė, Endrijonienė, Novikienė ir visą vakarą virtuvėje dirbusi maloni dailioji p. Beržanskienė.

Didelio įvertinimo nusipelnė "Gintar" vasarvietės savininkas p. Karaitis, kuris parūpino salę ir vakarui skolino stalus ir kėdes.

Laimėjimams dovanas parūpino čikagietės p. Stibrinė, Kintautienė ir Elenutė Domkutė. Vakarą rengėjams buvo malonu matyti ir visą LB Pasauliečių Komiteto pirmininko Algio Regio šeimą jungiantis įvairius darbus. Džiugu, kad Union Pier gyventojai ir vasarotojai savo darbui parėmė LB Pasauliečių Komiteto veiklą.

Vasarotojas

Chicago gaisro 100 metų sukaktis

Ateinančio spalio 8 dieną su kanka lygiai 100 metų nuo didiojo Chicago gaisro, kuriam visas miestas, su retomis išimtimis, pavirto pelenais.

Tą savaitgalį, spalio 8, 9 ir 10 dienas, tai yra penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį miesto valdžia ruošia didelę gaisro minėjimo programą, kurioje aktingai dalyvaus meras Daley užprašė visas Chicagoje gyvenančias etnines grupes (tautybes).

Pagyręs Chicago miesto protėvius, kurie 1871 metais po gaisro nieko nelaukę stvėrėsi atstatyti miestą, meras pabrėžė, kad tie protėviai buvo kilę iš daugelio įvairių tautybių ateivių, dėlto juos pagerbti dera visoms tautinėms grupėms.

Kviesdamas visų tautybių visuomenines organizacijas, veteranus ir mokyklas dalyvauti parade, kurs įvyks miesto centre State gatvėje, penktadienį, spalio 8 d., meras prašė dalyvauti pasipuošus savo tautiniais drabužiais ir išpuoštomis mašinomis, pavaizduojančias tos tautybės rolę Chicago miesto.

Paradui vadovaus ats. gen. Francis P. Kane, buvęs 33 divizijos vadas. Organizacijos ir asmenys, norintieji dalyvauti parade, prašomi kreiptis į gen. Kane miesto mero Daley ofisę, Special Events Departmente.

TRUMPAI

— LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba bendruomenės mėsos proga kviečia visus lietuvius skirti solidarumo įnašą.

Dr. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazys Grinys Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant pastu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrista) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME LOANS

INSURED SAVINGS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patirtimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knyga pasieksime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Bernadette Devlin, airių atstovė Britanijos parlamente, turi svarbų vaidmenį šiuo dienu šiaurinės Airijos neramumose. Ji čia matoma apsupta korespondentų ir savo gerbėjų. Devlin, netekėjusi, neseniai pagimdė kūdikį. Ji atsisakė pasakyti, kas jo tėvas.

Šių lietuvių išlaikymo darbui. Solidarumo įnašus reikia įteikti savo apylinkės valdybai, bet jei tai sudaro sunkumų galima įteikti Margutyje, kur kartu su Marquette Parko apylinkės atstovais vakarais būdės ir apygardos valdybos atstovai. Čia surinkti įnašai, nepriklausą Marquette Parko apylinkės, bus perduoti tos apylinkės valdybai, kurios ribose įnašą sumokėjęs asmuo gyvena.

— Andrius Juškevičius apygardos valdybos vicepirmininkas aktyviai rūpinasi švietimo reikalais. Prieš mokslo metų pradžią susirūš su visomis apygardoje veikiančiomis lietuviškomis mokyklomis ir nuo širdžiai rūpinasi į jas suteikti galimai didesnį mokinių skaičių.

— Jonas Jasaitis, LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos pirmininkas, praėjusį ketvirtadienį kalbėjo Marquette Parko radijo programoje mokinių sutelkimo į lietuviškas mokyklas ir solidarumo įnašo reikalo. Apygardos valdyba Chicagoje išsinešė lietuvių dienraščiuose trumpais šūkiais kasdien skatina leisti vaikus į lietuviškas mokyklas ir atiduoti solidarumo įnašus. Taip pat pasirūpino paskelbimu visų apygardoje veikiančių mokyklų sąrašo su mokslo metų pradžia ir adresais.

— Siais metais sueina 20 metų nuo JAV Lietuvių Bendruomenės įkūrimo. New Yorko LB Apygarda, Centro Valdybos pavesia, rengia atitinkamą dvidešimtmečio atžymėjimą — minėjimą. Minėjimas įvyks New Yorko, spalio mėn. 8, 9 ir 10 dienomis. Programa numatyta tokia: dail. J. Bagdono vėliausių darbų paroda, kuri bus atidaryta penktadienį, spalio 8 dienos vakare, Knights of Columbus salėje (Woodhaven); šeštadienį, spalio 9 d. 2 val. popiet Kultūros židinio (361 Highland Blvd., Brooklyn), įvyks seminaras tema "JAV LB kultūriniai ateities uždaviniai"; vakare — pabendraavimas, kuriame programą atliks jaunosios bendruomenės pajėgos; sekmadienį, spalio 10 d. 11 val. ryto bus atnaujamos mišios bendruomenės intencija; ir 3 val. popiet iškilmingas posėdis su koncertine dalimi.

— Pirmąjį lietuvių moksleivių sporto šventei parengiamieji darbai sėkmingai vykdomi. Kitą savaitę treniruotės vyks kiekvieną dieną nuo 6:30 val. vak. Marquette Parke (Kedzie ir Marquette Rd.). Treniruotės galima pradėti lankyti kiekvieną vakarą. Šventė įvyks rugsėjo 18 — 19 dienomis Marquette Parke. Pradžią, šeštadienį 3 val. Visi kviečiami dalyvauti.

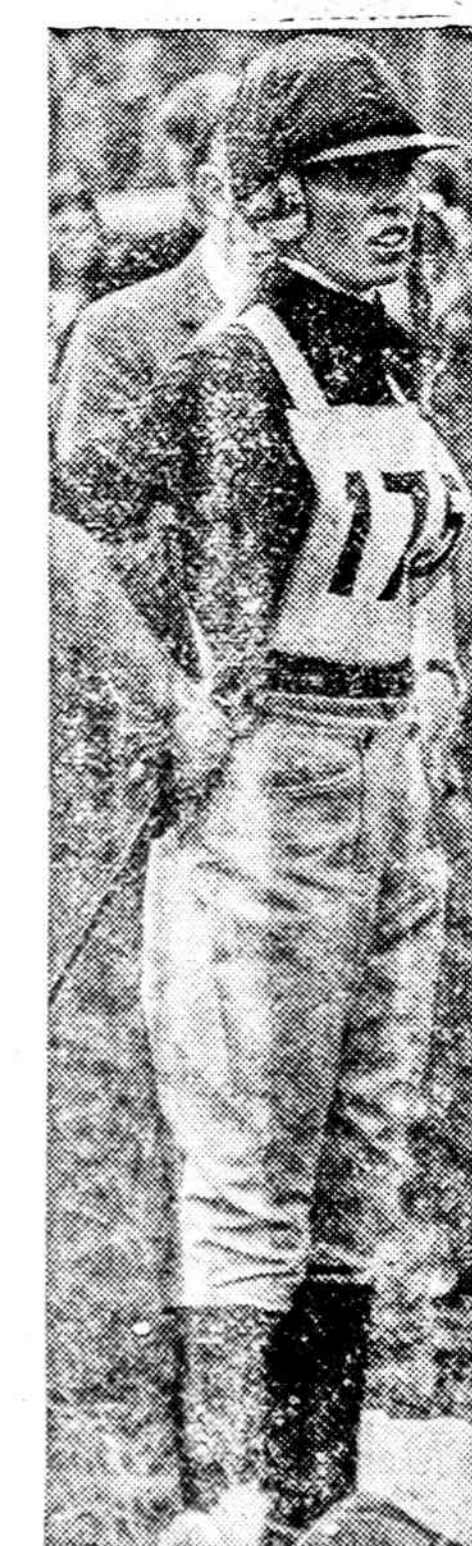
— JAV LB Marquette Parko apylinkės valdyba bendruomenės mėsos proga rinks solida įnašus kiekvieną vakarą (išskiriant sekmadienius) Marquette patalpose. Visi Marquette Parko apylinkės priklausantys lietuviai prašomi padėti apylinkės valdybai ir solidarumo įnašus įmokėti. Taip pat solidarumo įnašus galima įmokėti Margutyje ir Ant. Tvero krautinėse.

— Sen. Frank D. Savickas (D-27) yra pakviestas į gub. Richard B. Ogilvie sudarytą šesių asmenų komisiją studijuoti ispaniškai kalbančių Illinois valstijoje padėti ir pateikti tuo reikalu studiją su reikiama išvadomis. Darbas turi būti padarytas per du metus.

— Robert E. Aukers, Union Federal Taupymo ir Skolinimo b-vės viceprez., yra parinktas studijuoti specialiuose kursuose prie Washingtono universiteto. Kursus organizuoja Amerikos S & L lygos institutas.

— CPL. John M. Dybas tarnauja 2-je marinių divizijose, Twenty nine Palms, Calif., badie drašiuose trumpais šūkiais kasdien skatina leisti vaikus į lietuviškas mokyklas ir atiduoti solidarumo įnašus. Taip pat pasirūpino paskelbimu visų apygardoje veikiančių mokyklų sąrašo su mokslo metų pradžia ir adresais.

— Aldona Savokaitis iš Marquette Parko apylinkės baigė Master of Science laipsniu Illinois State universitetą, Bloomington, Ill. Nenormalių vaikų mokymas ir auklėjimas yra pagrindinė jos specialybė.

Britanijos princesė Anne yra patyrusi ir gabi jolke. Nors šioje nuotraukoje ji atrodo susirūpinusi, nes jai nepasisekė joje per kiltis, ji yra rimta kandidatė dalyvauti Olimpiadoje Muenchene, kaip Britanijos raitelių komandos narė.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

HOUSEKEEPER — PLAIN COOKING

Live in, steady. Own room, bath, T. V., in Doctors home. Small family. \$70 per week. References. English necessary.
935-6969 anytime

POSITION OF RESPONSIBILITY. in small office some bookkeeping, typing, cashiering, credit investigation. A pleasant person who wants responsibility and the opportunities that go with it.
Phone Mr. DREW for opportunity 392-4200

RENTING IN GENERAL Nuomos

BRIGHTON PARKO apylinkė išnuomojamas 3 kambarių butas viename asmeniui. 4349 So. Washtenaw. Tel. 927-4731.

CEMETERY LOTS FOR SALE Kapinių sklypai pard.

ONLY \$500 FOR 4' GRAVE LOT

Reverence section.
Mt. Emblem Cemetery
447-8692

— Stefania ir Michael Simonėlis aktyviai dalyvauja 4 — H organizacijos Marquette Parko apylinkės klubo veikloje.

— Antanas Matulis su žmona, gyv. Marquette Parko apylinkėje, gavo Amerikos pilietybę.

— Robertas Cibas, Illinois universiteto Circle Campus studentas, gavo iš Amalgamated Clothing Worker unijos stipendiją. Iš ten stipendijas taip pat gavo: Linas Slavinskas, Illinois u-to studentas Urbanijoje, Edmundas Paulauskas — Aero Space institute ir Genovaitė Paškevičiūtė — Southern Illinois universitete.

— Kristina Gintautienė iš Marquette Parko apylinkės gavo Master of Arts diplomą Illinois universitete, Urbanijoje.

— Edwardas Baskys išrinktas St. Rita aukšt. mokyklos Tėvų klubo išdininu. Jo sūnus Tomas taip pat Kim Petrauskas dalyvauja mokyklos ledo rutulio komandoje Raiders, kuri yra apylinkės nugalėtoja. Jie abu yra geri mokiniai ir sportininkai.

— Inž. Jurgis ir jo žmona Angelė Mošinskai, gyvenę Los Angeles, surengė savo sūnui krikštynų pokylį. Sunelį paskirto Povila vardui. Krikšto motina buvo čikagietė inž. Didžiulio žmogaus, krikšto tėvu Vytautas Šulaitis. Į šeimos šventę atskrido iš Brazilijos Jurgio tėvai, inž. A. Mošinskas. (Jis prieš keliolika metų Naujienose aprašė Brazilijos lietuvių veiklą). ir jo žmona, rašytoja H. Mošinskienė — Didžiulė, žymaus visuomenininko Dr. Didžiulio duklė. Iš Čikagos atvyko daugelio organizacijų atstovai, teisininkas Pr. Šulas, Angelės dėdė. Pokylyje dalyvavo virš 30 asmenų. Inž. Mošinskas rūpinasi lietuvių reikalais. Jis ketina paaugoti keltą tūkstančių dolerių išleisti Lietuvai istorijos ir paminklų liuanistiką.

♦ Naujienų Sukaktuvinis Banketas su programa ir šokiais įvyks š. m. spalio 31 d., sekmadienį, 4 val. p. p. V. F. W. salėje, 7254 W. 63rd St., Argo, Ill. Visa lietuviška visuomenė maloniai yra kviečiama dalyvauti. Dėl rezervacijų prašoma rašyti į Naujienas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba skambinti HA 1-6100. Vakarienis su kokeiliu \$8.00 asmeniui.

♦ Astra ir Alfredas Šaltai, Vokietijos lietuviai, atvyksta į Chicago. Rugsėjo 19 dieną 5 v. vakaro, jie dainuos Jaunimo Centre. Koncertą ruošia Margutis. Bilietai gaunami Margutiuose ir Margučio raštinėje. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavinimi

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIŠIAMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

ELMHURST — BY OWNER

6 year old 3 bedroom brick & aluminum bi-level, wall to wall carpeting.

S & S. \$29,500.
834-4289

PARDUODAMAS

30 x 135' sklypas su 2 mašinų garažu ant jo geroje Archer ir Harlem Ave. apylinkėje. Išgristas skersgatvis. Rašyti:

NAUJIENOS, Box 178
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL. 60608

4000 NORTH 8300 WEST

Beautifully landscaped. 6 Room Georgian plus Sun room, 3 bedrooms, 1 1/2 baths, Corner lot 56 x 135 & Garage. Wall to Wall Carpeting.
NA 5-7509.
BY OWNER.

DEL MIRTIES parduodamas 6 kambarių medinis namas West Pullman lietuviškoje kolonijoje.

12323 So. EMERALD AVE.

OPEN HOUSE

SUNDAY, 2-6 P. M.
5031 N. NEW ENGLAND
SP 4-1278
7 room Cape Cod, 4 bedrooms, 2 full baths. Large lot.
Appt. only. By owner.

WILLMETTE BY OWNER

3-4 bedrooms, large kitchen, large closets, 1 1/2 baths, basement rec. rm. brick & redwood construction. Near New Trier West. Loyola, Avoca Schools, close to all shopping. Patio on golf course.
By appt. 251-8491

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4069 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

HOME INSURANCE

Call: Frank Zepolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm, Lloyds, Century Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HELP STRENGTHEN AMERICA'S PEACE POWER BUY U.S. SAVINGS BONDS

ČIA DOLERIS SAUGUS

4 BUTŲ gražūs mūras ir 4 auto mūro garažas. Naujas gazo šildymas. Aluminium langai. Prie Maria High. — \$42,700.
LIUKSUS 2 BUTŲ — 20 metų mūras. Radiant šildymas. Garažas. Pulki gatvė — blokas į pietus nuo parko. — \$41,000.

SKLYPAS 30' su garažu prie Marquette Parke. — \$10,500.
TVIRTŲ DU MŪRAI greta ant platus sklypo duoda \$1,400 pajamų kas mėnesį. Centralinis alyva šildymas, daug priedų, maži takai už abu. \$47,900.

SVEIKAS MEDINIS modernus viduj. graži gatvė, arti Maria HS, didelė šeima ir pajamos. Platus sklypas. \$18,600.
9 KAMBARIŲ MŪRAS. Patogi vieta, rami gatvė, arti parko. \$18,950.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MŪRINIS, sklepas ir pastogė, centrinis šildymas, garažas, Brighton Parke.
2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell.

PUKUS BUNGALOV. Irenas skienas, garažas. Tuoji galima užimti. 77-ta prie California Ave.
MAISTO KRAUTUVE ir 2 butai Brighton Parke.
3 BUTAI ir biznio patalpa Marquette Parke.
VALGYKLĄ su namu ir visais įrengimais. Juddi vieta.

ŠIMAITIS REALTY

2951 WEST 63 STREET

436-7878

6 BUTŲ MŪRINIS, gerame stovyje, platus sklypas, geros pajamos. 54 ir Damen apylinkė. — \$38,000.

LABAI GERAS 10 butų mūras, 2 automobilių mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$89,000.
18 BUTŲ, mūras, alum. langai, šil. gazu. Gražus pastatas. Apylinkė 62-ra ir Talmat. Tik \$79,500.
1 1/2 AUKŠTŲ 12 mūrinis. Šilima gazu, centrinis šildymas, gražiai įrengtas rūsys, 2 auto garažas, beveik dvigubas sklypas. Apylinkė 47tos ir Pulaski. \$37,500.

2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šiluma gazu, aluminium langai, 2 automobilių garažas, Marquette Parke. Tik \$28,900.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-4821

Butų nuomavimas. Įvairūs draudimai

BUD'S REAL ESTATE

4307 So. KEDZIE, CHICAGO

TEL. — 254-5551

4936 — 15th St. Cicero

Tel. 652-1202

7 ROOM EXECUTIVE RANCH

lovely trout. New gas heat. Centr. air. Attached 2 car garage. Upper 30's.

By owner.

476-7517

SHAUMBURG

BY OWNER

1 year brick, w-alum. siding, 4 bdrm., 1 1/2 ba., fin. fam. rm., f. bsmt., 2 car att. gar. Fully landscaped.

Mid 40's.

529-2763

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaidinimai nemokami. Turite leidimus dirbti mieste ir užmieste.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS